

บัญชีรายชื่อหนังสือเวียน ระเบียบ และคำสั่งต่าง ๆ

สำนักมาตรฐานการออกหนังสือสำคัญ

ประจำปี พ.ศ.๒๕๕๘

ลำดับที่	๑. เลขที่หนังสือเวียน ระเบียบ คำสั่ง ๒. ลงวัน เดือน ปี	ชื่อเรื่อง	หน้า
๑.	ที่ มท ๐๕๑๖.๒/ ๐๗๒๐๕ ทว. ๘ มี.ค. ๕๘	การขอยกใบแทนหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน	
๒.	ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๖.๔/ว ๐๘๕๕๐ ทว. ๑๓ มี.ค. ๕๘	การแต่งตั้งคณะกรรมการตามความในประมวล กฎหมายที่ดิน	
๓.	ที่ มท ๐๕๑๖.๒/ว ๑๑๑๘๗ ทว. ๘ เม.ย. ๕๘	การออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินตามแบบแจ้งการ ครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑)	
๔.	ระเบียบกรมที่ดิน ทว. ๘ เม.ย. ๕๘	ว่าด้วยการตรวจพิสูจน์ที่ดินที่ขอยกหนังสือแสดง สิทธิในที่ดิน ตามแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) (ฉบับที่๒) พ.ศ. ๒๕๕๘	
๕.	ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๖.๓/ว ๑๑๕๑๒ ทว. ๑๒ เม.ย. ๕๘	โครงการเร่งรัดการออกโฉนดที่ดินเพื่อการศาสนา	
๖.	ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๖.๓/ว ๑๒๐๕๓ ทว. ๒๐ เม.ย. ๕๘	การประชาสัมพันธ์ขั้นตอนการออกโฉนดที่ดิน	
๗.	ที่ มท ๐๕๑๖.๒/ว ๑๖๓๐ ทว. ๓๐ พ.ค. ๕๘	การปฏิบัติราชการเกี่ยวกับการออกหนังสือแสดง สิทธิในที่ดิน	
๘.	ที่ มท ๐๕๑๖.๒/ว ๒๐๕๕๒ ทว. ๖ ก.ค. ๕๘	แนวทางปฏิบัติตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการ ทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๕	
๙.	คำสั่งอธิบดีกรมที่ดิน ที่ ๑๕๕๓/ ๒๕๕๘ ทว. ๑๔ ก.ค. ๕๘	เรื่อง มอบหมายให้รองอธิบดีมีอำนาจหน้าที่พิจารณา และมีคำสั่งตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมาย ที่ดิน แทนอธิบดีกรมที่ดิน	

ลำดับที่	๑. เลขที่หนังสือเวียน ระเบียบ คำสั่ง ๒. ลงวัน เดือน ปี	ชื่อเรื่อง	หน้า
๑๐.	คำสั่งอธิบดีกรมที่ดิน ที่ ๒๐๕๔/๒๕๔๘ ลง. ๒๕ ก.ค. ๔๘	มอบหมายให้รอบอธิบดีมีอำนาจหน้าที่พิจารณาและมีคำสั่งตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน แทนอธิบดีกรมที่ดิน	
๑๑.	ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๖.๔/ว ๓๔๒๕๓ ลง ๘ พ.ย. ๔๘	การดำเนินการตามประมวลกฎหมายที่ดิน	

(สำเนา)

ที่ มท ๐๕๑๖.๒/๐๗๒๐๕

กรมที่ดิน

ถนนพระพิพิธ กทม ๑๐๒๐๐

๘ มีนาคม ๒๕๔๘

เรื่อง การขอออกใบแทนหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน

เรียน กรรมการผู้จัดการ บริษัทบริหารสินทรัพย์ไทย

อ้างถึง หนังสือบริษัทบริหารสินทรัพย์ไทย ค่วนที่สุด ที่ ฝนก. สท ๑๐๒๔/๒๕๔๗

ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย ภาพถ่ายเอกสารจำนวน ๔ ฉบับ

ตามที่บริษัทบริหารสินทรัพย์ (บสท.) แจ้งว่า ในการบริหารจัดการสินทรัพย์ด้วยคุณภาพของ บสท. ซึ่งจะต้องดำเนินการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม ที่เกี่ยวข้องกับหลักประกันของลูกหนี้ นั้น บสท. ไม่สามารถจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมดังกล่าวได้ เนื่องจากหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินที่อยู่ในความครอบครองของสถาบันผู้โอนเกิดสูญหายหรือหาไม่พบ จึงไม่สามารถส่งมอบให้ บสท. ดำเนินการได้ ทำให้ต้องมีการออกใบแทนหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินดังกล่าว แต่กระบวนการออกใบแทนหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน ตามมาตรา ๖๓ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๑๗ (๑) มีขั้นตอนที่ยังยาก บสท.จึงขอให้กรมที่ดินพิจารณาลดขั้นตอนการสอบสวน และเอกสารประกอบการยื่นคำขอออกใบแทนหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินสำหรับลูกหนี้ที่อยู่ภายใต้การบริหารจัดการสินทรัพย์ด้วยคุณภาพของ บสท. รวม ๓ ประการ ความละเอียดแจ้งอยู่แล้ว นั้น

กรมที่ดินพิจารณาแล้วมีความเห็นดังนี้

๑. กรณีเจ้าของที่ดินจะมอบอำนาจให้ บสท. หรือผู้ที่รับมอบหมายจาก บสท. ไปดำเนินการยื่นคำขอออกใบแทนหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินต่อเจ้าพนักงานที่ดินในท้องที่ที่ดินตั้งอยู่ได้หรือไม่ นั้น เห็นว่าการมอบอำนาจให้ยื่นคำขอออกใบแทนหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินเป็นการทำสัญญาตั้งตัวแทน เพื่อให้

บุคคลหนึ่งเรียกว่าตัวแทนมีอำนาจทำการแทนบุคคลอีกคนหนึ่งเรียกว่าตัวการ ตามนัยมาตรา ๗๕๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังนั้น ผู้ที่เป็นตัวแทนได้ต้องมีสถานะเป็นบุคคล คือเป็นบุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคล ธรรมดา บสท. เป็นนิติบุคคลมีฐานะเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมาย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่น ตามนัยมาตรา ๕ แห่งพระราชกำหนดบรรษัทและบริษัทบริหารสินทรัพย์ โดยการรับโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพของสถาบันการเงินและบริษัทบริหารสินทรัพย์ นอกจากนี้มีอำนาจอื่นบรรดาที่เกี่ยวข้องหรือเนื่องในการจัดการให้สำเร็จวัตถุประสงค์ของ บสท. ตามนัยมาตรา ๗ และมาตรา ๘ (๑๐) แห่งพระราชกำหนดดังกล่าว ดังนั้น เจ้าของที่ดินจึงสามารถมอบอำนาจให้ บสท. หรือผู้ที่รับมอบหมายจาก บสท. ไปดำเนินการยื่นคำขอออกไปแทนหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน ที่เป็นหลักประกันของลูกหนี้ ซึ่งจะต้องจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมโอนสินทรัพย์ดังกล่าวให้ บสท. ได้

๒. กรณีในการขอออกไปแทนหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน ผู้ขอจะใช้หนังสือยืนยันเอกสารสูญหาย ซึ่ง บสท. หรือสถาบันผู้โอนรับรอง เป็นหลักฐานแทนการแจ้งความ นั้น เห็นว่า ในการขอออกไปแทนกรณีหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินสูญหาย กระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือ ค่วนมาก ที่ มท ๐๗๑๕/ว ๓๕๕๗ ลงวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๐ เรื่อง พยานหลักฐานในการขอรับไปแทนหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน วางแนวทางปฏิบัติไว้ดังนี้

(๑) กรณีสูญหายอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดทางอาญา เช่น ถูกลักขโมย เป็นต้น ให้นำหลักฐานการแจ้งความมาประกอบการขอออกไปแทน

(๒) กรณีที่สูญหายโดยประการอื่นที่ไม่เกี่ยวกับการกระทำความผิดทางอาญา เช่น หลงลืมไว้ หล่นหายไป เก็บไว้แต่จำไม่ได้ว่าเก็บไว้ที่ใด ได้ค้นหาแล้วไม่พบ เป็นต้น ไม่ต้องนำหลักฐานการแจ้งความมาประกอบการขอออกไปแทนแต่อย่างใด แต่ให้ระบุถ้อยคำผู้ขอไว้ในคำขอ (ท.ค.ธ) ให้ได้ความว่า “ขอปฏิญาณตนในการให้ถ้อยคำด้วยความสัตย์จริง ถ้าข้าพเจ้าให้ถ้อยคำไม่เป็นความจริง ให้ใช้ถ้อยคำนี้ยื่นข้าพเจ้าในทางคดีอาญาได้”

ดังนั้น หากข้อเท็จจริงปรากฏว่า การที่สถาบันผู้โอนไม่สามารถส่งมอบหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินให้แก่ บสท. ได้ เนื่องจากสูญหายซึ่งไม่ใช่กรณีเกิดจากการกระทำความผิดทางอาญาการขอออกไปแทนหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินดังกล่าวจึงไม่ต้องใช้หลักฐานการแจ้งความประกอบการขอออกไปแทนแต่อย่างใด

๓. กรณี บสท. ขอยกเว้นการสอบสวนพยานบุคคล นั้น เห็นว่า ในการสอบสวนพยานบุคคล กรมที่ดินได้มีหนังสือ ที่ มท๐๓๐๕/ว ๑๖๑๘๕ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๔๐ ชี้แจงความเข้าใจว่า พยานบุคคล ที่นำเชื่อถืออย่างน้อย ๒ คน ที่ผู้ขอจะต้องนำมาให้ถ้อยคำต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่จำเป็นต้องเป็นข้าราชการ ให้ อยู่ในดุลยพินิจของพนักงานเจ้าหน้าที่ และการบันทึกถ้อยคำพยานบุคคลให้บันทึกถ้อยคำรับรองเพียวว่าถ้อยคำ ของผู้ขอนำเชื่อถือและผู้ขอเป็นเจ้าของที่ดินจริงเท่านั้น ไม่ควรบันทึกพยานว่าเป็นผู้รู้เห็นเกี่ยวกับการสูญหายของ โฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์แปลงนั้น ไม่ควรบันทึกพยานว่าเป็นผู้รู้เห็นเกี่ยวกับการสูญหาย ของโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์แปลงนั้น วัตถุประสงค์ของหนังสือฉบับดังกล่าวน่าจะมี จุดมุ่งหมายเพื่อให้พยานบุคคลนำเชื่อถือได้มาให้ถ้อยคำรับรองเพียวว่า ถ้อยคำของผู้ขอนำเชื่อถือและผู้ขอเป็น เจ้าของที่ดินจริงเท่านั้น ประกอบกับข้อ ๑๗ (๑) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความใน พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๘๗ กำหนดแต่เพียงว่า กรณีที่ดินเป็นอันตราหรือ สูญหายให้เจ้าของที่ดินยื่นคำขอและปฏิญาณตนต่อเจ้าพนักงานที่ดิน โดยให้นำพยานหลักฐานมาให้เจ้าพนักงาน ที่ดินทำการสอบสวนจนเป็นที่เชื่อถือได้ ดังนั้น หาก บสท. มีหนังสือรับรองว่าหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินเป็นของ ลูกหนี้และ/หรือเป็นหลักประกันของลูกหนี้ ซึ่งอยู่ในความครอบครองหรืออยู่ในความรับผิดชอบของ บสท. หรือ ของสถาบันผู้โอนได้สูญหายไปจริง ก็เป็นการเพียงพอที่จะเชื่อได้ว่า ถ้อยคำของผู้ขอออกใบแทนหนังสือแสดง สิทธิในที่ดินเป็นที่น่าเชื่อถือและผู้ขอเป็นเจ้าของที่ดินจริงตามนัยข้อ ๑๗ (๑) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๘๗ โดยไม่ต้องนำพยานบุคคล มาให้เจ้าพนักงานที่ดินทำการสอบสวนอีกแต่อย่างใด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ กรมที่ดินได้แจ้งแนวทางปฏิบัติดังกล่าวให้ทุกจังหวัดทราบ
ด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) **วิชัย ไพรสงบ**

(นายวิชัย ไพรสงบ)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมที่ดิน

สำนักมาตรฐานการออกหนังสือสำคัญ

โทร. ๐-๒๕๐๓-๓๘๑๒

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๓๕๘

(สำเนา)

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๕๑๖/ว ๐๘๕๔๐

กรมที่ดิน

ถนนพระพิพิธ กมท ๑๐๒๐๐

๑๓ มีนาคม ๒๕๔๘

เรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการตามความในประมวลกฎหมายที่ดิน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมที่ดิน ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๖.๒/ว ๑๒๒๔๔ ลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๔๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๑๐/๑๑๒๓๑ ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๗

ตามที่กรมที่ดินได้วางแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจพิสูจน์ที่ดินตามกฎหมาย ฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๓๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบและถือปฏิบัติ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

บัดนี้ ปรากฏว่าได้มีพระราชกฤษฎีกาโอนกรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ไปเป็นกรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และปรับปรุงอำนาจหน้าที่และกิจการของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรมป่าไม้ และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๔๖ กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๗ ทำให้อำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของส่วนราชการเปลี่ยนแปลงไป กรมที่ดินพิจารณาแล้วเห็นว่าเพื่อให้การแต่งตั้งคณะกรรมการตามความในประมวลกฎหมายที่ดินสอดคล้องกับอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของส่วนราชการในปัจจุบัน จึงวางแนวทางให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติในกรณีดังกล่าว ดังนี้

๑. ยกเลิกแนวทางปฏิบัติตามนัยหนังสือกรมที่ดิน ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๖.๒/ว ๑๒๒๔๔ ลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๔๖ ตามความในข้อ ๒ เฉพาะเรื่อง “การแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจพิสูจน์ที่ดินกรณีพื้นที่ดังกล่าวเป็นป่าสงวนแห่งชาติ ขอให้จังหวัดพิจารณาแต่งตั้งผู้อำนวยการสำนักบริหารจัดการในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ซึ่งรับผิดชอบพื้นที่ดังกล่าว หรือผู้ที่ผู้อำนวยการสำนักฯ มอบหมาย (เป็นข้าราชการระดับ ๕ ขึ้นไป) เป็นกรรมการตรวจพิสูจน์ที่ดิน”

๒. การแต่งตั้งคณะกรรมการตามความในประมวลกฎหมายที่ดินเกี่ยวกับพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ หรืออยู่ในเขตที่ได้จำแนกให้เป็นเขตป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี ให้ดำเนินการดังนี้

(๑) การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามความในมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินเพื่อดำเนินการเพิกถอนหรือแก้ไขหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินออกไปโดยคลาดเคลื่อนหรือไม่ชอบด้วยกฎหมายในกรณีที่ดินมีอาณาเขตติดต่อกับที่ดินของเอกชน หรืออยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ หรืออยู่ในเขตที่ได้จำแนกให้เป็นเขตป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี ยกเว้นพื้นที่ในเขตป่าชายเลน ให้แต่งตั้งหัวหน้าสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย (ข้าราชการระดับ ๗ ขึ้นไป) เป็นคณะกรรมการสอบสวน ซึ่งกรณีที่ดินจะเป็นผู้ดำเนินการตามนัยดังกล่าวนี้ต่อไป

(๒) การแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจพิสูจน์ที่ดินตามกฎหมายที่ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ ให้แต่งตั้งหัวหน้าสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย และข้าราชการที่กรมป่าไม้มอบหมายตั้งแต่ระดับ ๕ ขึ้นไปเป็นคณะกรรมการในส่วนของกรมป่าไม้ ทั้งนี้ ขอให้จังหวัดประสานงานกับสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด ในการระบุ ชื่อ ตำแหน่ง และสังกัดของข้าราชการ กรมป่าไม้ดังกล่าวในคำสั่งจังหวัดต่อไปด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) **บัญญัติ จันทน์เสนะ**

(นายบัญญัติ จันทน์เสนะ)

อธิบดีกรมที่ดิน

สำนักมาตรฐานการออกหนังสือสำคัญ

โทร. ๐-๒๕๐๓-๓๓๕๕

โทรสาร ๐-๒๕๐๓-๓๓๕๕

(สำเนา)

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๑๖๑๐/๑๑๒๓๑

กรมป่าไม้

๖๑ ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร

กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๗

เรื่อง การดำเนินการตามประมวลกฎหมายที่ดิน

เรียน อธิบดีกรมที่ดิน

- อ้างถึง ๑. หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๕๑๖.๒/๑๑๑๒๓๑ ลงวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๔๗
๒. หนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๐๗๑๐/๗๕๒๔ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๔๖
๓. หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๕๑๖.๒/๒๕๔๘๔๔ ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๗
๔. หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๕๑๖.๔/๓๐๑๔๓ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๔๗

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ กรมที่ดินได้ประสานกรมป่าไม้เพื่อขอทราบแนวทางการดำเนินการตามประมวลกฎหมายที่ดิน โดยได้ประสานเพื่อให้กรมป่าไม้พิจารณา รวม ๓ ประเด็น และตามหนังสือที่อ้างถึง ๓ กรมที่ดินได้แจ้งกรมป่าไม้ว่า ยังไม่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาจากกรมป่าไม้แต่อย่างใด และกรมที่ดินขอทราบผลการดำเนินการกรณีที่เกี่ยวข้องกับหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินในพื้นที่ป่าไม้ ตามหนังสือที่อ้างถึง ๔ ความละเอียดแจ้งอยู่แล้ว นั้น

กรมป่าไม้ได้พิจารณาแล้วขอเรียนดังนี้

๑. ในการดำเนินการเพิกถอนหรือแก้ไขหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินที่ออกไปโดยคลาดเคลื่อนหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย กรณีที่ดินมีอาณาเขตติดต่อกับป่าเขา หรืออยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ หรืออยู่ในเขตที่ได้จำแนกให้เป็นเขตป่าไม้แล้วแต่ยังมิได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี ยกเว้นพื้นที่ในเขตป่าชายเลน กรมป่าไม้มอบหมายให้หัวหน้าสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด หรือผู้ที่หัวหน้าสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดมอบหมาย (ซึ่งเป็นข้าราชการระดับ ๗ ขึ้นไป) เป็นกรรมการสอบสวนตามความในข้อ ๑(๑) (ข) ของกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการตั้งกรรมการสอบสวน การสอบสวนการแจ้งผู้มีส่วนได้เสียเพื่อให้โอกาสคัดค้าน การพิจารณาเพิกถอนหรือแก้ไขการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ การจดทะเบียนสิทธิ และนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ หรือการจดทะเบียนเอกสารรายการจดทะเบียนอสังหาริมทรัพย์โดยคลาดเคลื่อนหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๔๔ และให้ยกเลิกหนังสือที่อ้างถึง ๒. ตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

๒. ในการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจพิสูจน์ที่ดินตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ.๒๕๓๗) ข้อ ๑๐ (๓) กรมป่าไม้เห็นควรดำเนินการแก้ไขปรับปรุงกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ ข้อ ๑๐ (๓) ให้สอดคล้องกับตำแหน่งพนักงานเจ้าหน้าที่ที่กรมป่าไม้และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีอยู่ในปัจจุบัน เนื่องจากปัจจุบันกรมป่าไม้ไม่มีสำนักงานป่าไม้จังหวัดและไม่มีตำแหน่งป่าไม้จังหวัดและป่าไม้อำเภอ การดำเนินการต่าง ๆ ต้องประสานไปทางจังหวัด เพื่อให้จังหวัดพิจารณาสั่งการให้เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเป็นผู้พิจารณาดำเนินการ ดังนั้น ในการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจพิสูจน์ที่ดินตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ข้อ ๑๐ (๓) กรมป่าไม้มอบหมายให้หัวหน้าสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด หรือผู้ที่หัวหน้าสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดมอบหมายและข้าราชการที่กรมป่าไม้มอบหมายตั้งแต่ระดับ ๕ ขึ้นไป เป็นคณะกรรมการในส่วนของกรมป่าไม้ จึงต้องแก้ไขกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ให้สอดคล้องต่อไป

๓. ในกรณีรังวัดทำแผนที่เพื่อออกโฉนดที่ดินเฉพาะราย สอบเขต แบ่งแยก และรวมโฉนดที่ดินหรือกรณีตรวจพิสูจน์ที่ดินเพื่อออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์เฉพาะราย ตรวจสอบเนื้อที่ แบ่งแยกและรวมหนังสือรับรองการทำประโยชน์ เห็นควรดำเนินการแก้ไขปรับปรุงบันทึกข้อตกลงระหว่างกรมที่ดินและกรมป่าไม้ว่าด้วยการตรวจพิสูจน์ เพื่อออกโฉนดที่ดิน หรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ซึ่งเกี่ยวกับเขตป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๓๔ ให้สอดคล้องกับหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบพื้นที่เขตป่าไม้ในปัจจุบัน ซึ่งปัจจุบันผู้ที่ดูแลรับผิดชอบพื้นที่ใน “เขตป่าไม้” ประกอบด้วยกรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งจึงต้องมีการแก้ไข ปรับปรุง บันทึกข้อตกลงดังกล่าวให้สอดคล้องและชัดเจนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา ผลการพิจารณาตามข้อ ๒ และ ๓ เป็นประการใด ขอได้โปรดแจ้งกรมป่าไม้ทราบโดยด่วนด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) **ฉัตรชัย รัตโนภาส**

(นายฉัตรชัย รัตโนภาส)

อธิบดีกรมป่าไม้

กลุ่มกฎหมาย

โทร. ๐-๒๕๑๖-๔๒๕๒-๓ ต่อ ๒๑๑,๖๐๓

โทร/โทรสาร. ๐-๒๕๓๘-๕๕๖๕

(สำเนา)

ที่ มท ๐๕๑๖.๒/ว ๑๑๑๘๙

กรมที่ดิน

ถนนพระพิพิธ กทม. ๑๐๒๐๐

๘ เมษายน ๒๕๔๘

เรื่อง การขออนุญาตหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินตามแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑)

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง ๑. หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๕๑๖.๒/ว. ๑๕๗๐๗ ลงวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๔๗

๒. หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๕๑๖.๒/ว. ๑๕๕๖๖ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๔๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการตรวจพิสูจน์ที่ดินที่ขออนุญาตหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน
ตามแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๘

ตามที่กรมที่ดินได้ส่งสำเนาระเบียบกรมที่ดินว่าด้วยการตรวจพิสูจน์ที่ดินที่ขออนุญาตหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินตามแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) พ.ศ. ๒๕๔๗ มาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติพร้อมทั้ง
ขอความเข้าใจว่า เรื่องราวการขออนุญาตหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินที่จังหวัดต้องจัดส่งให้กรมที่ดินพิจารณาตามนัย
ระเบียบดังกล่าว นั้น หมายถึงเฉพาะเรื่องที่เกิดขึ้นตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๔๗ และเข้าพนักงานที่ดินยังมิได้ลง
นามในหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินเพื่อแจ้งให้เจ้าของที่ดินรับไป ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

จากการตรวจสอบเรื่องราวการขออนุญาตหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินตามหลักฐานแบบแจ้งการ
ครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) ที่จังหวัดได้ส่งกรมที่ดินพิจารณาดำเนินการตามระเบียบกรมที่ดินดังกล่าวตั้งแต่ระเบียบ
กรมที่ดินฉบับนี้มีผลใช้บังคับจนถึงปัจจุบัน ปรากฏว่าเป็นเรื่องที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการอย่างถูกต้องตาม
ระเบียบ กฎหมายและแนวทางที่ได้วางไว้ให้ถือปฏิบัติแล้ว เกินกว่าร้อยละ ๕๕ ประกอบกับการขออนุญาตหนังสือ
แสดงสิทธิในที่ดินในเขตที่ดินของรัฐ ก็ดี การออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินเกี่ยวกับเขตป่าไม้ ก็ดี มี
กระบวนการอันเป็นการตรวจสอบที่รัดกุมกำกับอยู่แล้ว กล่าวคือการออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินในเขตปฏิรูป
ที่ดิน ต้องดำเนินการตามบันทึกข้อตกลงระหว่างกรมที่ดินกับสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.)
เรื่องวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการออกเอกสารสิทธิในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๑ ตลอดจนแนวทางตามความเห็นของ
คณะกรรมการกฤษฎีกา การออก

หนังสือแสดงสิทธิในที่ดินในที่ดินราชพัสดุ ต้องดำเนินการตามบันทึกข้อตกลงระหว่างกรมที่ดินกับกรมธนารักษ์ เรื่อง การรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงการระวางชี้แนวเขตและลงนามรับรองแนวเขตที่ดินราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๔๓ และการออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินเกี่ยวกับเขตป่าไม้ ก็ต้องดำเนินการตามกฎหมายที่ตราขึ้น พ.ศ. ๒๕๓๙ (พ.ศ. ๒๕๓๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๘๙ ด้วยเหตุผลดังกล่าว กรมที่ดินจึงได้พิจารณาออกระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการตรวจพิสูจน์ที่ดินขอออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินตามแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๘ ตามสำเนาที่ได้ส่งมาพร้อมนี้แล้ว และขอเรียน ช่อมความเข้าใจในเรื่องดังกล่าวเพื่อให้เจ้าหน้าที่ได้ถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. การสอบสวนเพื่อให้ได้ความว่า ที่ดินที่ขอออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินเป็นที่ดินแปลงเดียวกันกับ ส.ค. ๑ ที่ผู้ขออนุญาตเป็นหลักฐานหรือไม่ ขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตามนัยระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการตรวจพิสูจน์ที่ดินที่ขอออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินตามแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๘ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง โดยเคร่งครัดหากภายหลังปรากฏว่าได้มีการออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินไปโดยคลาดเคลื่อนหรือไม่ชอบด้วยกฎหมายอันเนื่องมาจากการไม่นำพาต่อการดำเนินการตามนัยระเบียบดังกล่าวไม่ว่าจะด้วยเหตุผลประการใด

กรมที่ดิน จะได้ดำเนินการทางวินัยอย่างถึงที่สุดทุกราย

๒. เรื่องราวการขอออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินที่จังหวัดประสงค์จะให้กรมที่ดินอ่านแปลตีความภาพถ่ายทางอากาศ จะต้องเป็นเรื่องที่จังหวัดพิจารณาแล้วเห็นว่ามีข้ออันควรสงสัยเป็นอย่างยิ่งว่าที่ดินที่ขอออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินอาจจะไม่ตรงตาม ส.ค.๑ ที่ผู้ขออนุญาตแสดงเป็นหลักฐานในการพิจารณาตามนัยดังกล่าวพึงให้พนักงานเจ้าหน้าที่ระมัดระวังมิให้เป็นการเลือกปฏิบัติหรือเป็นการสร้างเงื่อนไขเพื่อหวังผลประโยชน์ตอบแทน โดยจังหวัดต้องสรุปข้อเท็จจริงและให้ความเห็นด้วยว่ามีข้ออันควรสงสัยเป็นอย่างยิ่งประการใด

๓. เรื่องราวการขอออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินที่พนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณาแล้วว่าเป็นที่ดินไม่ตรงตามหลักฐาน ส.ค.๑ ให้มีคำสั่งไม่ออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินและแจ้งให้ผู้ขอทราบตามนัยมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยไม่ต้องส่งเรื่องให้กรมที่ดินพิจารณาแต่อย่างใด

๔. เรื่องราวการขอออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน ที่จังหวัดส่งให้กรมที่ดินพิจารณาตามระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการตรวจพิสูจน์ที่ดินที่ขอออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินตามแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. ๑) พ.ศ. ๒๕๔๙ ซึ่งได้ดำเนินการมาก่อนหน้านี้ กรมที่ดินจะได้ส่งคืนให้จังหวัด

พิจารณาเป็นการด่วนต่อไป และสำหรับเรื่องดังกล่าวนี้ หากเป็นกรณีที่กรมที่ดินได้ส่งเรื่องให้จังหวัดตรวจสอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติมประการใด ก็ให้จังหวัดพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไปได้โดยไม่ต้องส่งเรื่องคืนให้กรมที่ดินอีกแต่อย่างใด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) บัญญัติ จันทน์เสนะ

(นายบัญญัติ จันทน์เสนะ)

อธิบดีกรมที่ดิน

สำนักมาตรฐานการออกหนังสือสำคัญ

โทร./โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๕๘

(สำเนา)

ระเบียบกรมที่ดิน

ว่าด้วยการตรวจพิสูจน์ที่ดินที่ขออนุญาตหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน

ตามแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๔๘

โดยที่เห็นเป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการตรวจพิสูจน์ที่ดินที่ขออนุญาตหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินตามแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) พ.ศ. ๒๕๔๗ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น กรมที่ดินจึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการตรวจพิสูจน์ที่ดินที่ขออนุญาตหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินตามแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๘”

ข้อ ๒. ให้ยกเลิกความใน (๒) ของข้อ ๔ แห่งระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการตรวจพิสูจน์ที่ดินที่ขออนุญาตหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินตามแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๒) เมื่อได้ดำเนินการตาม (๑) เสร็จแล้ว เชื่อได้ว่าที่ดินที่ขออนุญาตหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินตรงตามแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) ที่ผู้ขออนุญาตมาแสดงเป็นหลักฐานและเป็นที่ดินที่พึงออกโฉนดที่ดินได้ตามกฎหมาย ให้พนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณาดำเนินการออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินไปตามอำนาจหน้าที่

ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยเป็นอย่างยิ่งว่า ที่ดินที่ขออนุญาตหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินอาจไม่ตรงตามแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) ที่ผู้ขออนุญาตมาแสดงเป็นหลักฐาน ให้จังหวัดส่งเรื่องการขออนุญาตหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินดังกล่าว ไปยังกรมที่ดินเพื่อตรวจสอบและเสนอให้คณะกรรมการที่ดินที่กรมที่ดินแต่งตั้งเพื่อพิจารณาตรวจสอบเรื่องที่ขออนุญาตหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินรายนั้น หากมีกรณีที่จะต้อง อ่าน แปล ศึกษามภาพถ่ายทางอากาศ ให้คณะกรรมการแจ้งจังหวัดจัดส่งภาพถ่ายทางอากาศครั้งแรก พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องให้กรมที่ดินดำเนินการ อ่าน แปล ศึกษามภาพถ่ายทางอากาศ ต่อไป

เมื่อคณะกรรมการได้ดำเนินการตามวรรคสองเสร็จแล้ว ให้สำนักมาตรฐานการออกหนังสือสำคัญแจ้งผลการพิจารณาตรวจสอบ ตลอดจนข้อสังเกต ข้อเสนอแนะและข้อสั่งการให้จังหวัดทราบโดยเร็ว

อนึ่ง เรื่องที่ได้ดำเนินการออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินแล้ว ให้รวบรวมรายงานผู้ตรวจราชการกรม
เพื่อทำการตรวจสอบและกำกับการปฏิบัติราชการทุกราช ในคราวที่ได้ออกตรวจราชการทุกครั้งด้วย”

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๘

(ลงชื่อ) **บัญญัติ จันทน์เสนะ**
(นายบัญญัติ จันทน์เสนะ)
อธิบดีกรมที่ดิน

(สำเนา)

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๕๑๖.๓/ว ๑๐๕๑๒

กรมที่ดิน

ถนนพระพิพิธ กทม. ๑๐๒๐๐

๑๒ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง โครงการเร่งรัดการออกโฉนดที่ดินในที่ดินเพื่อการศาสนา

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย ตัวอย่าง โครงการเร่งรัดการออกโฉนดที่ดินในที่ดินเพื่อการศาสนา เนื่องในโอกาส
การสถาปนากรมที่ดิน ครบรอบ ๑๐๔ ปี

ด้วยกรมที่ดินได้รับการสถาปนาครบรอบ ๑๐๔ ปี เมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ จึงเป็น
โอกาสอันเหมาะสมที่ข้าราชการสังกัดกรมที่ดิน จะได้พร้อมเพรียงกันสละแรงกายแรงใจ ร่วมมือร่วมใจกันจัดทำ
กิจกรรมที่เป็นประโยชน์เพื่อสังคมและประชาชนส่วนรวม โดยกำหนดจัดทำโครงการเร่งรัดการออกโฉนดที่ดินใน
ที่ดินเพื่อการศาสนาขึ้น อันเป็นการทำนุบำรุงส่งเสริมสถาบันศาสนา ซึ่งเป็นสิ่งที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชนที่
สำคัญของประเทศ

ดังนั้น จึงขอให้สำนักงานที่ดินจังหวัดทุกจังหวัด ดำเนินการออกโฉนดที่ดินในที่ดินที่ใช้
ประโยชน์เป็นที่ตั้งศาสนสถานต่าง ๆ ของทุกศาสนา (วัดวาอาราม วัดบวรสถานโรตัสคาธิก มูลนิธิเกี่ยวกับ
คริสต์จักร หรือมัสยิดอิสลาม) ในพื้นที่รับผิดชอบ ดังนี้

๑. สำรวจรายชื่อวัด รวมทั้งที่ธรณีสงฆ์ วัดบวรสถานโรตัสคาธิก มูลนิธิเกี่ยวกับคริสต์จักร
หรือมัสยิดอิสลาม ที่ยังไม่มีโฉนดที่ดิน โดยสอบถามหน่วยงานที่รับผิดชอบ และให้แจ้งความประสงค์เพื่อเข้าร่วม
โครงการเร่งรัดการออกโฉนดที่ดินฯ ดังกล่าว

๒. จัดทำแผนงานโครงการเร่งรัดการออกโฉนดที่ดินในที่ดินเพื่อการศาสนา เนื่องในโอกาส
สถาปนากรมที่ดิน ครบรอบ ๑๐๔ ปี ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อดำเนินการขออนุมัติโครงการฯต่อผู้ว่าราชการจังหวัด
(รายละเอียดปรากฏตามตัวอย่างโครงการฯ ที่ส่งมาด้วย)

๓. กำหนดเป้าหมายและระยะเวลาในการดำเนินการตามแผนงานโครงการ ตั้งแต่วันที่ ๑๖
พฤษภาคม ๒๕๕๘ - ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘ และส่งสำเนาแผนงานโครงการดังกล่าวให้กรมที่ดินทราบภายใน
วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๘

๔. รายงานผลการดำเนินการให้กรมที่ดินทราบภายในวันที่ ๕ ของทุกเดือน จนกว่าจะสิ้นสุด

โครงการ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและแจ้งสำนักงานที่ดินจังหวัดดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) บัญญัติ จันทน์เสนะ

(นายบัญญัติ จันทน์เสนะ)

อธิบดีกรมที่ดิน

สำนักมาตรฐานการออกหนังสือสำคัญ

โทร. ๐-๒๕๐๓-๓๓๘๐

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๕๕

(ตัวอย่าง)

โครงการเร่งรัดการออกโฉนดที่ดินเพื่อการศาสนา
สำนักงานที่ดินจังหวัด...../สาขา...../ส่วนแยก
ในโอกาสสถาปนากรรมที่ดินครบรอบ ๑๐๔ ปี
พ.ศ. ๒๕๔๘

.....

๑. หลักการและเหตุผล

โฉนดที่ดินนอกจากจะเป็นหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ในที่ดินของบุคคลแล้ว โฉนดที่ดินยังเป็นเอกสารหลักฐานที่แสดงให้รู้ถึงตำแหน่งที่ตั้ง ขอบเขต เนื้อที่ของรูปแปลงที่ดินแต่ละแปลงโดยถูกต้องทำให้สามารถลดปัญหาความขัดแย้งระหว่างบุคคลกับบุคคล ระหว่างบุคคลกับรัฐ หรือระหว่างบุคคลกับสถาบัน หรือหน่วยงานต่าง ๆ ได้ โดยเฉพาะสภาพสังคมในปัจจุบันมีการบุกรุกที่ดินกัน ทั้งเป็นการบุกรุกที่ดินของรัฐ หรือที่สาธารณประโยชน์ และบุกรุกที่ดินระหว่างเอกชนด้วยกัน รวมถึงการบุกรุกที่ดินของวัดในพระพุทธศาสนาและที่ดินเพื่อศาสนาอื่น ๆ ด้วย การเร่งรัดการออกโฉนดที่ดินให้แล้วเสร็จทั่วประเทศจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งกรรมที่ดินได้ดำเนินการตลอดมา โดยจัดทำเป็นโครงการพัฒนากรรมที่ดินและเร่งรัดการออกโฉนดที่ดินทั่วประเทศตามนโยบายการแปลงสินทรัพย์เป็นทุนของรัฐบาลในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งได้ดำเนินการโดยทั่วไปรวมทั้งที่ดินศาสนสถานต่าง ๆ ด้วย แต่ที่ดินอันเป็นศาสนสถานตั้งอยู่กระจัดกระจาย จึงยังไม่ได้ทำการออกโฉนดที่ดินอีกจำนวนมาก ดังนั้น เนื่องในโอกาสที่กรรมที่ดินได้รับการสถาปนาครบรอบ ๑๐๔ ปี เมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ จึงได้จัดทำโครงการเร่งรัดการออกโฉนดที่ดินในที่ดินเพื่อศาสนา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ที่ดินอันเป็นศาสนสถานของทุกศาสนามีหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ในที่ดินแสดงตำแหน่งที่ตั้งขอบเขตและเนื้อที่ เพื่อลดปัญหาข้อพิพาทและการบุกรุกที่ดินเพื่อศาสนา

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อให้ที่ดินที่ใช้ประโยชน์เป็นที่ตั้งศาสนสถานภายในจังหวัดมีหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ทำให้รู้ตำแหน่งที่ตั้ง ขอบเขต เนื้อที่ โดยถูกต้อง

๒.๒ เพื่อลดปัญหาข้อขัดแย้ง และการพิพาทแนวเขตระหว่างสถาบันศาสนากับประชาชนทั่วไป

๒.๓ เพื่อป้องกันการบุกรุกที่ดินของสถาบันศาสนาทุกศาสนา

๒.๔ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ กำกับ ดูแล และบริหารจัดการที่ดินเพื่อการศาสนา

๒.๕ เพื่อเป็นการสนับสนุนแผนปฏิบัติการ โครงการเร่งรัดการออกโฉนดที่ดินทั่วประเทศที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมที่ดิน

๓. เป้าหมาย

เร่งรัดการออกโฉนดที่ดินในที่ดินเพื่อการศาสนา (วัดวาอาราม วัดบวชหลวง โรมันคาทอลิก มุสลิม เกี่ยวกับคริสต์จักร หรือมัสยิดอิสลาม) ซึ่งใช้ประโยชน์เป็นที่ตั้งศาสนสถานในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานที่ดินจังหวัด..... (สาขา/ส่วนแยก)

๔. วิธีดำเนินการ

๔.๑ ให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด จัดประชุมเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสาขา และ หรือเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดส่วนแยก เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสาขาส่วนแยก ชี้แจงให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของโครงการเพื่อประชุมชี้แจงข้าราชการกรมที่ดินทุกคนให้มีความสามัคคีร่วมมือ ร่วมใจ ด้วยความพร้อมเพรียงกันจัดทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม ในโอกาสครบรอบ ๑๐๔ ปี กรมที่ดิน

๔.๒ ให้ฝ่ายทะเบียน ทุกสำนักงานรับคำสั่งให้ฝ่ายรังวัด และมอบหมายให้ช่างรังวัดไปดำเนินการรังวัด โดยถือปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และหนังสือสั่งการของกรมที่ดินอย่างเคร่งครัด

๔.๓ ในการดำเนินการหากมีปัญหา หรืออุปสรรคในการปฏิบัติงานขอให้รายงานเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด/สาขา/ส่วนแยก เพื่อดำเนินการแก้ไขข้อขัดข้องโดยรีบด่วน

๔.๔ ให้สำนักงานที่ดินจังหวัดรวบรวมผลงานและรายงานผลการดำเนินการให้จังหวัด และกรมที่ดินทราบภายในวันที่ ๕ ของทุกเดือน จนกว่าจะเสร็จสิ้นโครงการ

๕. พื้นที่ดำเนินการ

๕.๑ สำนักงานที่ดินจังหวัด..... ดำเนินการในพื้นที่..... (ตามพื้นที่ที่รับผิดชอบ)

๕.๒ สำนักงานที่ดินจังหวัด..... สาขา ดำเนินการในพื้นที่..... (ตามพื้นที่ที่รับผิดชอบ)

๕.๓ สำนักงานที่ดินจังหวัด..... ส่วนแยก..... ดำเนินการในพื้นที่..... (ตามพื้นที่ที่รับผิดชอบ)

๕.๔ สำนักงานที่ดินจังหวัด..... สาขา ส่วนแยก ดำเนินการในพื้นที่..... (ตามพื้นที่ที่รับผิดชอบ)

๖. ระยะเวลาดำเนินการ

กำหนดระยะเวลาดำเนินการโครงการตั้งแต่วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๘ - ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘

๗. งบประมาณ

ไม่ใช้งบประมาณของทางราชการ โดยข้าราชการกรมที่ดินทุกคนพร้อมเพรียงกันสละแรงกายแรงใจ ร่วมมือร่วมใจกันจัดทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสถาบันศาสนาอันเป็นการทำนุบำรุงศาสนาทุกศาสนา ซึ่งเป็นสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจของบุคคลเนื่องในโอกาสวันสถาปนากรมที่ดินครบรอบ ๑๐๕ ปีในปี พ.ศ. ๒๕๕๘

๘. อัตรากำลัง

การปฏิบัติการ การอำนวยการ และการบริหารโครงการดำเนินงานในระดับจังหวัด โดยเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสาขา และหรือส่วนแยก และเจ้าหน้าที่ในสำนักงานที่ดิน

๙. การติดตามและประเมินผลโครงการ

เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดตรวจติดตาม และประเมินผลการดำเนินการในพื้นที่รับผิดชอบ และรายงานผลให้จังหวัดและกรมที่ดินทราบเป็นระยะ ๆ ทุกวันที่ ๕ ของเดือน

๑๐. ผู้รับผิดชอบโครงการ

ลงชื่อ

()

เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด.....(หรือสาขา/ส่วนแยก)

๑๑. ผู้เสนอโครงการ

ลงชื่อ

()

เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด.....

๑๒. ผู้อนุมัติโครงการ

ลงชื่อ

()

ผู้ว่าราชการจังหวัด.....

(สำเนา)

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๕๑๖./ว ๑๒๐๕๓

กรมที่ดิน

ถนนพระพิพิธ กทม. ๑๐๒๐๐

๒๐ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง การประชาสัมพันธ์ขั้นตอนการออกโฉนดที่ดิน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

ด้วยปรากฏว่า การดำเนินการออกโฉนดที่ดิน ตามโครงการเร่งรัดการออกโฉนดที่ดินทั่วประเทศ ตามนโยบายการแปลงสินทรัพย์เป็นทุนของรัฐบาล ราษฎรผู้นำที่ดินสำรวจออกโฉนดที่ดินยังมิได้รับโฉนดที่ดินเป็นจำนวนมาก โดยปัญหาในการออกโฉนดที่ดินดังกล่าว เนื่องจากสาเหตุขัดข้องหลายประการ ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องพิจารณาตรวจสอบการออกโฉนดที่ดินด้วยความละเอียดรอบคอบ และปฏิบัติตามขั้นตอนของระเบียบ กฎหมาย ที่กำหนดไว้ อันต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการ ทำให้ไม่อาจดำเนินการแจกโฉนดที่ดินได้โดยเร็ว จึงอาจทำให้ราษฎรเกิดความเข้าใจคลาดเคลื่อน และเคลือบแคลงสงสัยในการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่

กรมที่ดินพิจารณาแล้วเห็นว่า ปัญหาในการออกโฉนดที่ดินตามโครงการเร่งรัดการออกโฉนดที่ดินทั่วประเทศ ตามนโยบายการแปลงสินทรัพย์เป็นทุนรัฐบาล อันทำให้ไม่สามารถแจกโฉนดที่ดินให้แก่ราษฎรได้โดยเร็ว ส่วนใหญ่เป็นการดำเนินการออกโฉนดที่ดินตามโครงการเร่งรัดการออกโฉนดที่ดินทั่วประเทศ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ระยะที่ ๑ (วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ - ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๗) เนื่องจากการดำเนินการโดยนำแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) มาเป็นหลักฐานเดิมในการออกโฉนดที่ดินในบริเวณเขตสงวนหวงห้ามของทางราชการ เช่น ที่ดินของรัฐ ป่าสงวนแห่งชาติ ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม ฯลฯ โดยกรณีจะพิจารณาดำเนินการออกโฉนดที่ดินให้ได้หรือไม่ จะต้องปฏิบัติตามขั้นตอนของระเบียบกฎหมายที่กำหนดไว้ อันต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการ ฉะนั้น เพื่อให้ราษฎรได้รับทราบและเข้าใจถึงขั้นตอน และวิธีการในการออกโฉนดที่ดิน ทั้งเป็นการป้องกันปัญหาการร้องเรียนของราษฎรที่จะเกิดขึ้น ประกอบกับเพื่อให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งมีเป้าหมายที่จะให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ราษฎร จึงให้จังหวัด แจ้งเจ้าหน้าที่ตรวจสอบและพิจารณาเรื่องราวการนำที่ดินสำรวจออกโฉนดที่ดินตามโครงการเร่งรัดออกโฉนดที่ดินทั่วประเทศ

ตามนโยบายการแปลงสินทรัพย์เป็นทุนของรัฐบาลที่อยู่ระหว่างดำเนินการ โดยรวบรวมสภาพปัญหาและ
เหตุขัดข้องในการดำเนินการ ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้ไม่สามารถออกโฉนดที่ดินแก่ราษฎรได้โดยเร็ว เช่น ที่ดินอยู่ใน
ที่สาธารณประโยชน์ หรือที่ดินของรัฐประเภทอื่น ที่ต้องดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการ
แก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๕ ที่ดินอยู่ในเขตป่าที่ต้องดำเนินการตามกฎหมายฉบับที่ ๔๑
(พ.ศ. ๒๕๓๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๙ ที่ดินที่ใช้แบบแจ้งการ
ครอบครองที่ดิน (ส.ก.๑) เป็นหลักฐานในการออกโฉนดที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม ที่ต้องแจ้ง
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ตรวจสอบตามบันทึกข้อตกลงระหว่างกรมที่ดินและสำนักงาน
การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เรื่อง ระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการออกเอกสารสิทธิในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน
พ.ศ. ๒๕๔๑ และรวมถึงกรณีเป็นที่ดินที่ใช้หลักฐานแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ก.๑) ที่ราษฎรได้นำเงิน
สำรวจออกโฉนดที่ดิน ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๔๑ ซึ่งต้องส่งไปกรมที่ดิน เพื่อดำเนินการตามระเบียบที่ดิน
ว่าด้วยการตรวจพิสูจน์ที่ดินที่ขออนุญาตออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินตามแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ก.๑) พ.ศ.
๒๕๔๗ และระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการตรวจพิสูจน์ที่ดินที่ขออนุญาตออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน ตามแบบแจ้งการ
ครอบครองที่ดิน (ส.ก.๑) (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๘ เป็นต้น เสร็จแล้วประชาสัมพันธ์ หรือแจ้งให้ราษฎรผู้นำเงิน
สำรวจออกโฉนดที่ดินทราบถึงเหตุขัดข้องและขั้นตอนในการดำเนินการต่อไป โดยหากรายการประสงค์ขอทราบ
ความคืบหน้าในการดำเนินการให้สามารถสอบถามได้เป็นระยะ ๆ พร้อมทั้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณาแนวทาง
ในการแก้ไขปัญหาให้สามารถดำเนินการออกโฉนดที่ดิน โดยชอบด้วยกฎหมายแก่ราษฎรโดยเร็วเป็นลำดับถัดไป
ด้วย ทั้งนี้ หากมีประเด็นปัญหาใดในการพิจารณาการออกโฉนดที่ดินที่จังหวัดมีอาจดำเนินการแก้ไขได้ ขอให้
จังหวัดโปรดรวบรวมสภาพปัญหาข้อขัดข้อง และข้อเสนอแนะ แจ้งกรมที่ดินทราบโดยเร็ว เพื่อพิจารณาหา
แนวทางแก้ไขต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) **บัญญัติ จันทน์เสนะ**

(นายบัญญัติ จันทน์เสนะ)

อธิบดีกรมที่ดิน

สำนักมาตรฐานการออกหนังสือสำคัญ

โทร ๐-๒๕๐๓-๓๓๘๐

โทรสาร ๐-๒๕๐๓-๓๕๕๕

(สำเนา)

ที่ มท ๐๕๑๖.๒/ว ๑๖๓๐

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๘

เรื่อง การปฏิบัติราชการเกี่ยวกับการออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง ๑. หนังสือกรมที่ดิน ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๖.๓/ว ๓๓๑๑๒ ลงวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

๒. หนังสือกรมที่ดิน ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๖.๓/ว ๒๔๗๐ ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๗

๓. หนังสือกรมที่ดิน ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๖.๓/ว ๓๔๗๑ ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๗

ด้วยปรากฏข้อเท็จจริงตามที่สื่อมวลชนได้นำเสนอเกี่ยวกับการออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินของพนักงานเจ้าหน้าที่ ว่าได้ดำเนินการไปโดยไม่ชอบด้วยระเบียบและกฎหมายเป็นเหตุให้ต้องมีการเพิกถอนหรือแก้ไขหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินดังกล่าว เนื่องจากเป็นการออกในเขตป่าไม้ ป่าชายเลน ที่เขาหรือภูเขา ที่สาธารณประโยชน์ หรือที่สงวนหวงห้าม ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การนำ ส.ค. ๑ ของที่ดินแปลงอื่นมาเป็นหลักฐานนำที่ดินนอกหลักฐานมารังวัดรวมเพื่อออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินเข้าไปด้วยหรือออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินในบริเวณที่ไม่สามารถออกได้ตามกฎหมาย เป็นต้น ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชนผู้สุจริต และเสียหายแก่ประโยชน์และชื่อเสียงของทางราชการเป็นอย่างยิ่ง ถึงแม้ว่ากรมที่ดินจะได้ซ่อมความเข้าใจ กำชับและสั่งการให้เจ้าหน้าที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบกฎหมาย ด้วยความระมัดระวัง ละเอียดและรอบคอบอย่างต่อเนื่องดังเช่นตามหนังสือที่อ้างถึงก็ตาม แต่ปัญหาดังกล่าวก็มีได้หมดสิ้นไปแต่ประการใด

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า ในการออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินให้แก่ประชาชนได้ยึดถือไว้เป็นหลักฐานอันมั่นคงนั้น มีกฎหมาย ระเบียบ คำสั่งและแนวทางปฏิบัติ กำหนดไว้เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ถือปฏิบัติโดยรอบคอบ รัดกุมและชัดเจนแล้ว แต่สาเหตุที่สำคัญที่ทำให้การออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินเป็นไปโดยคลาดเคลื่อน ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ส่วนหนึ่งเกิดจากการที่เจ้าหน้าที่มิได้ตระหนักถึงภาระ หน้าที่และสำนึกในความรับผิดชอบ ในอันที่จะปฏิบัติราชการให้เป็นไปโดยชอบด้วยระเบียบและกฎหมาย อีกทั้งขาดการกำกับ ติดตาม และสอดส่องดูแลการปฏิบัติงาน อย่างใกล้ชิดและต่อเนื่องจากผู้บังคับบัญชาในแต่ละลำดับชั้น ดังนั้น เพื่อให้การออกหนังสือแสดงสิทธิใน

ที่ดินโดยคลาดเคลื่อนหรือไม่ชอบด้วยกฎหมายได้ลดน้อยลงหรือหมดสิ้นไป จึงขอให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินได้สำนึกและตระหนักถึงภาระหน้าที่ความรับผิดชอบในอันที่จะดำเนินการให้เป็นไปโดยชอบด้วยระเบียบและกฎหมาย และให้ถือเป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชา

ในแต่ละลำดับชั้น ตั้งแต่หัวหน้างาน หัวหน้าฝ่าย หัวหน้ากลุ่ม และเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสาขา หรือส่วนแยก รวมทั้งผู้ตรวจราชการกรมที่ดินในคราวตรวจราชการในแต่ละจังหวัด ในอันที่จะเอาใจใส่ กำกับ ติดตาม ดูแลและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่อย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง เพื่อให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ได้เป็นไปโดยถูกต้องชอบด้วยระเบียบและกฎหมายด้วย หากยังคงปรากฏว่าได้มีการออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินไปโดยคลาดเคลื่อน ไม่ชอบด้วยกฎหมายอันเนื่องมาจากการปล่อยปละ ละเลย ไม่นำพาต่อการติดตาม กำกับ ดูแลและสอดส่องการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ด้วยประการใดแล้ว กระทรวงมหาดไทยจะได้ดำเนินมาตรการทางวินัยสถานหนักอย่างเฉียบขาดทุกรายไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และกำชับเจ้าหน้าที่ทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) เสริมศักดิ์ พงษ์พานิช

(นายเสริมศักดิ์ พงษ์พานิช)

รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

กรมที่ดิน

สำนักมาตรฐานการออกหนังสือสำคัญ

โทร/โทรสาร ๐-๒๕๐๓-๓๕๕๘

(สำเนา)

ที่ มท ๐๕๑๖.๒/ว ๒๐๕๕๒

กรมที่ดิน

ถนนพระพิพิธ กทม.๑๐๒๐๐

๖ กรกฎาคม ๒๕๕๘

เรื่อง แนวทางปฏิบัติตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๕

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาบันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่อง การนับระยะเวลาอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๕ : กรณีที่คู่กรณียื่นอุทธรณ์โดยส่งหนังสืออุทธรณ์ทางไปรษณีย์

ด้วยมีปัญหาในการพิจารณาเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติในการนับระยะเวลาการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๕ กรณีที่คู่กรณียื่นอุทธรณ์โดยส่งหนังสืออุทธรณ์ทางไปรษณีย์ กรมที่ดินจึงได้หารือแนวทางปฏิบัติไปยังคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

บัดนี้ คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองได้พิจารณาข้อหาดังกล่าว และมีความเห็นว่าโดยที่การอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองเป็นสิทธิของคู่กรณีตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๕ ในการขอให้เจ้าหน้าที่ทบทวนและแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำสั่งทางปกครอง และเป็นเงื่อนไขในการนำข้อพิพาทไปฟ้องต่อศาล ซึ่งตามมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดให้คู่กรณีสามารถอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองโดยการยื่นต่อเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง แต่ไม่ได้กำหนดวิธีการยื่นอุทธรณ์และวันที่การยื่นอุทธรณ์มีผลไว้ ดังนั้น เมื่อคำนึงถึงความสะดวกของคู่กรณีและการคุ้มครองสิทธิในการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองของคู่กรณี อันเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติราชการเพื่อประชาชนของหน่วยงานของรัฐแล้ว ในกรณีที่คู่กรณียื่นอุทธรณ์โดยส่งหนังสืออุทธรณ์ทางไปรษณีย์ จึงต้องถือว่าวันที่ส่งหนังสืออุทธรณ์ทางไปรษณีย์เป็นวันที่การแสดงเจตนาอุทธรณ์มีผล ซึ่งอาจพิสูจน์ได้ตามข้อเท็จจริงอย่างใดอย่างหนึ่ง เป็นต้นว่า วันที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางออกใบรับฝากหรือประทับตรารับที่ซองหนังสือรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่ดินทราบเพื่อถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ
(ลงชื่อ) วิชัย ไพรสงบ
(นายวิชัย ไพรสงบ)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมที่ดิน

สำนักมาตรฐานการออกหนังสือสำคัญ

โทร. ๐ ๒๕๐๓ ๓๓๘๒ โทรสาร ๐ ๒๕๐๓ ๓๓๘๑

บันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

เรื่อง การนับระยะเวลาอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๕ : กรณีที่คู่กรณียื่นอุทธรณ์โดยส่งหนังสืออุทธรณ์ทางไปรษณีย์

กรมที่ดินได้มีหนังสือ ค่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๖.๒/๐๗๘๔๕ ลงวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๔๘ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอรื้อแนวทางปฏิบัติตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๕ ในประเด็นข้อกฎหมายเกี่ยวกับการยื่นอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ สรุปความได้ดังนี้

(๑) รองอธิบดีซึ่งอธิบดีกรมที่ดินมอบหมาย ได้มีคำสั่งอธิบดีกรมที่ดิน ที่ ๓๒๑๗/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๓ ให้เพิกถอนโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๕๔๐๖ หน้าสำรวจ ๑๑๐๗๕ ตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งออกไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายเนื่องจากโฉนดที่ดินดังกล่าวเปลี่ยนมาจาก น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๘๕๓ ตำบล อำเภอ และจังหวัดเดียวกัน ตามมาตรา ๕๘ ตรี แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๔๐ ซึ่ง น.ส. ๓ ก. ฉบับดังกล่าวได้ถูกยกเลิกไปก่อนแล้วโดย ผลของกฎหมายตามมาตรา ๕๕ เบญจ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และยังปรากฏว่าโฉนดที่ดินแปลงนี้ได้ออกทับที่ดินตามหลักฐานโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๔๖๘๕ หน้าสำรวจ ๖๒๑๕ ตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ อีกด้วย

(๒) เนื่องจากคำสั่งอธิบดีกรมที่ดิน ที่ ๓๒๑๗/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ เป็นคำสั่ง ทางปกครองตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๕ รองอธิบดีซึ่งอธิบดีกรมที่ดินมอบหมายจึงได้มีหนังสือที่ มท ๐๕๑๖/๓๕๑๘๒ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ ส่งคำสั่งทางปกครองดังกล่าวให้นางอรชร อ้อทอง ซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสียพร้อมทั้งแจ้งสิทธิในการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองตามนัยมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยได้ระบุข้อความในหนังสือแจ้งด้วยว่า หากประสงค์จะอุทธรณ์คำสั่งอธิบดีกรมที่ดินนี้ ให้ยื่นอุทธรณ์ต่ออธิบดีกรมที่ดินภายในสิบห้าวันนับแต่ได้รับหนังสือแจ้ง โดยส่งคำอุทธรณ์ไปที่ “สำนักมาตรฐานการออกหนังสือสำคัญ กรมที่ดิน หมู่บ้านเมืองทองธานี ถนนแจ้งวัฒนะ ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐”

(๓) นางอรชรฯ ได้รับหนังสือแจ้งคำสั่งทางปกครองเมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ (ปรากฏตามหลักฐานใบตอบรับไปรษณีย์) และได้มีหนังสือฉบับลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ ส่งทางไปรษณีย์ถึงอธิบดีกรมที่ดิน โดยมีการลงรับตามระเบียบงานสารบรรณเมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๔๗ อุทธรณ์คำสั่งอธิบดีกรมที่ดิน โดยอ้างว่าตนได้กรรมสิทธิ์ที่ดินมาโดยการจดทะเบียนอย่างถูกต้องจากหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ไม่ใช้ความรอบคอบในการปฏิบัติหน้าที่และไม่รับผิดชอบต่อการ

กระทำได้กล่าว การที่จะให้ประชาชนไปฟ้องร้องเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ยาก หากหน่วยงานต้นสังกัดไม่เข้มงวดข่มจะทำให้เกิดความผิดพลาดขึ้นได้บ่อย

(๔) ในการพิจารณาให้ความเห็นเพื่อเสนอรองปลัดกระทรวงมหาดไทย หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านกิจการความมั่นคงภายในในฐานะผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์ของนางอรชรฯ ตามมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ รองอธิบดีซึ่งอธิบดีกรมที่ดินมอบหมายซึ่งเป็นผู้ทำคำสั่งทางปกครอง และสำนักกฎหมาย สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย มีความเห็นตรงกันว่าคำสั่งอธิบดีกรมที่ดินนั้นเป็นการชอบแล้ว อุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์ฟังไม่ขึ้น แต่มีความเห็นและเหตุผลที่แตกต่างกันในประเด็นที่ว่า การอุทธรณ์รายนี้ ผู้อุทธรณ์ได้ยื่นอุทธรณ์ภายในกำหนดระยะเวลาสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งหรือไม่ กล่าวคือ

กรมที่ดินเห็นว่า การอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ผู้อุทธรณ์ต้องยื่นคำอุทธรณ์ต่อเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองภายในระยะเวลาสิบห้าวันนับแต่ได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าว ตามนัยมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว สำหรับการยื่นคำอุทธรณ์นั้น พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ มิได้กำหนดวิธีการไว้ว่าให้ยื่นด้วยวิธีใดในขณะเดียวกันก็ได้ห้ามมิให้ยื่นอุทธรณ์โดยส่งคำอุทธรณ์ทางไปรษณีย์ และโดยที่หนังสือแจ้งคำสั่งทางปกครองที่รองอธิบดีกรมที่ดินมอบหมายได้แจ้งให้นางอรชรฯ เพื่อให้โอกาสอุทธรณ์คัดค้านคำสั่งเพิกถอนนั้น ได้กำหนดวิธีการว่าสามารถยื่นอุทธรณ์โดยส่งทางไปรษณีย์ไปตามที่อยู่ที่กำหนดได้ การส่งคำอุทธรณ์ทางไปรษณีย์จึงควรต้องถือวันที่ไปรษณีย์ได้รับหนังสือไว้เพื่อส่งเป็นระยะเวลาภายในกำหนดสิบห้าวันวันนับแต่ได้รับแจ้งคำสั่งตามนัยมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ และไม่อาจนับวันที่ไปรษณีย์ได้นำส่งหนังสืออุทธรณ์ให้เจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองเป็นระยะเวลาภายในกำหนดสิบห้าวันได้ เนื่องจากระยะเวลานับแต่เมื่อไปรษณีย์ได้รับหนังสือจนถึงระยะเวลาที่ได้นำส่งหนังสือเป็นระยะเวลาที่วิญญูชน ไม่อาจพึงคาดหมายได้ว่าจะใช้ระยะเวลาเท่าใด อีกทั้งหากนำระยะช่วงเวลาดังกล่าวมาคำนวณอยู่ในสิบห้าวันด้วย ย่อมทำให้ระยะเวลาของผู้อุทธรณ์ในการจัดทำคำอุทธรณ์ลดน้อยลงไปอีก ซึ่งจะเป็นการดำเนินการในทางที่ไม่เป็นการอำนวยความสะดวกเป็นธรรมตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย และโดยที่กรณีของเรื่องนี้ นางอรชรฯ ได้รับแจ้งคำสั่งทางปกครองเมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ ระยะเวลาในการยื่นอุทธรณ์จึงครบกำหนดสิบห้าวันในวันเสาร์ ที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๔๗ ซึ่งเป็นวันหยุดทำการของทางราชการ จึงต้องนับวันทำการถัดไปคือวันจันทร์ ที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๔๗ เป็นวันครบกำหนดระยะเวลาการยื่นอุทธรณ์ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่านางอรชรฯ ได้มีหนังสืออุทธรณ์ฉบับลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ ระบุว่าเขียนที่จังหวัดชัยภูมิส่งทางไปรษณีย์ถึงกรมที่ดินเมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๔๗ และเมื่อได้พิจารณาถึงภูมิลำเนาของผู้อุทธรณ์ซึ่งอยู่ที่จังหวัดชัยภูมิ ประกอบการพิจารณาในการอำนวยความสะดวกเป็นธรรมภายใต้เจตนารมณ์ของกฎหมายแล้ว กรณีจึงมีเหตุไต่สวนรับฟังได้เป็นอย่างยิ่งว่ามีการส่งคำอุทธรณ์ทางไปรษณีย์ภายในวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๔๗ อันเป็นการยื่นอุทธรณ์ภายในระยะเวลาที่กำหนดแล้ว อุทธรณ์ดังกล่าวจึงควรได้รับการพิจารณา

สำนักกฎหมาย สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยเห็นว่า เจตนารมณ์ที่กฎหมายกำหนดระยะเวลาอุทธรณ์ไว้เพียงสิบห้าวัน ทั้งนี้ เพราะคำสั่งทางปกครองเป็นฐานในการกำหนดสิทธิ ซึ่งต้องการความแน่นอนเพื่อให้การปกครองเดินหน้าไปโดยไม่พะวักพะวนและเกิดความมั่นคงแห่งสิทธิสำหรับประชาชนที่เกี่ยวข้อง การโต้แย้งจึงควรกระทำในเวลาอันสั้น ดังนั้น การที่กรมที่ดินถือวันที่ไปรษณีย์ได้รับหนังสือไว้เพื่อส่งเป็นระยะเวลาภายในกำหนดสิบห้าวันนับแต่ได้รับแจ้งคำสั่ง และไม่นับวันที่ไปรษณีย์ได้นำส่งหนังสือคำอุทธรณ์ให้เจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองเป็นระยะเวลาภายในกำหนดสิบห้าวันด้วย

นั้น จึงมีอาจกระทำได้เพราะจะทำให้ระยะเวลาในการพิจารณาอุทธรณ์ตามที่กฎหมายกำหนดเกิดความไม่แน่นอน และอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อประโยชน์สาธารณะหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องได้ ในทางปฏิบัติที่ผ่านมาจึงถือเอา วันที่หน่วยงานผู้ทำคำสั่งทางปกครองลงรับหนังสืออุทธรณ์เป็นวันที่ผู้อุทธรณ์ส่งหนังสืออุทธรณ์ถึงผู้ทำคำสั่งทางปกครอง และถือเป็นหน้าที่ของผู้อุทธรณ์ที่จะต้องนับรวมและเพื่อเวลาที่จะส่งหนังสืออุทธรณ์ทางไปรษณีย์ให้ทันภายในกำหนดสิบห้าวัน ข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้อุทธรณ์ได้รับแจ้งคำสั่งอธิบดีกรมที่ดินเมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ ทำหนังสืออุทธรณ์ลงวันที่ไว้ตั้งแต่วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ ครบกำหนดสิบห้าวันในวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๔๗ ผู้อุทธรณ์จึงมีเวลาหลายวันที่จะส่งหนังสืออุทธรณ์ทางไปรษณีย์ให้ทันได้ภายในกำหนดสิบห้าวัน การที่ผู้อุทธรณ์ส่งหนังสืออุทธรณ์ทางไปรษณีย์ไม่ทันภายในกำหนดสิบห้าวัน แสดงให้เห็นว่าผู้อุทธรณ์ไม่ได้ใส่ใจที่จะรักษาสិทธิประโยชน์ของตนเท่าที่ควร นอกจากนี้ เมื่อเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์เนื่องจากอุทธรณ์เกินกำหนด คำสั่งไม่รับอุทธรณ์ดังกล่าวไว้พิจารณาก็เป็นคำสั่งทางปกครองที่ผู้อุทธรณ์สามารถอุทธรณ์ต่อไปได้ และเมื่อผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์ได้พิจารณาอุทธรณ์แล้วไม่เห็นด้วยกับอุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์ก็สามารถไปใช้สิทธิทางศาลเพื่อขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งไม่รับอุทธรณ์ดังกล่าวได้อีก กรณีนี้จึงเห็นควรไม่รับอุทธรณ์ไว้พิจารณา

(๕) รองปลัดกระทรวงมหาดไทย หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านกิจการความมั่นคงภายในได้พิจารณาความเห็นของกรมที่ดินและสำนักกฎหมาย สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย แล้ว เห็นว่ายังไม่ได้ข้อยุติเกี่ยวกับการนับระยะเวลาอุทธรณ์ จึงให้กรมที่ดินดำเนินการเพื่อหารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อให้ได้ข้อยุติ กรมที่ดินจึงขอหารือปัญหาในกรณีดังกล่าว เพื่อให้ได้ดำเนินการให้เป็นการสอดคล้องตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๕ ต่อไป

คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองได้พิจารณาข้อหารือของกรมที่ดินโดยได้รับฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมที่ดิน) แล้ว เห็นว่า โดยที่การอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองเป็นสิทธิของคู่กรณีตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้การขอให้เจ้าหน้าที่ทบทวนและแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำสั่งทางปกครอง และเป็นเงื่อนไขในการนำข้อพิพาทไปฟ้องต่อศาล ซึ่งตามมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง^{*} แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวได้กำหนดให้คู่กรณีสามารถอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองโดยการยื่นต่อเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าว

^{*}มาตรา ๔๔ ภายใต้งบับมาตรา ๔๘ ในกรณีที่คำสั่งทางปกครองใดไม่ได้ออกโดยรัฐมนตรี และไม่มีกฎหมายกำหนดขั้นตอนอุทธรณ์ภายในฝ่ายปกครองไว้เป็นการเฉพาะ ให้คู่กรณีอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองนั้นโดยยื่นต่อเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ตนได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าว

คำอุทธรณ์ต้องทำเป็นหนังสือโดยระบุข้อโต้แย้งและข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่อ้างอิงประกอบด้วย

การอุทธรณ์ไม่เป็นเหตุให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งทางปกครอง เว้นแต่จะมีการสั่งให้ทุเลาการบังคับตามมาตรา

แจ้งคำสั่ง แต่ไม่ได้กำหนดวิธีการยื่นอุทธรณ์และวันที่การยื่นอุทธรณ์มีผลไว้ ดังนั้น เมื่อคำนึงถึงความสะดวกของ คู่กรณีและการคุ้มครองสิทธิในการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองของคู่กรณี อันเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติราชการ เพื่อประชาชนของหน่วยงานของรัฐแล้ว ในกรณีที่คู่กรณียื่นอุทธรณ์โดยส่งหนังสืออุทธรณ์ทางไปรษณีย์ จึงต้อง ถือว่าวันที่ส่งหนังสืออุทธรณ์ทางไปรษณีย์เป็นวันที่การแสดงเจตนาอุทธรณ์มีผล ซึ่งอาจพิสูจน์ได้ตามข้อเท็จจริง อย่างใดอย่างหนึ่ง เป็นต้นว่า วันที่ที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางออกใบรับฝากหรือประทับตราวันที่ของหนังสือ

ในกรณีที่หาหรือมานี้ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า นางอรชรฯ ได้รับแจ้งคำสั่งของอธิบดีกรมที่ดิน เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ นางอรชรฯ จึงต้องยื่นอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวภายในสิบห้าวันนับแต่วันดังกล่าว คือ จะต้องยื่นอุทธรณ์ภายในวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๔๗ เมื่อนางอรชรฯ ได้มีหนังสืออุทธรณ์ฉบับลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ ระบุว่าเขียนที่จังหวัดชัยภูมิ โดยส่งทางไปรษณีย์ถึงกรมที่ดินและงานสารบรรณของกรม ที่ดินได้รับหนังสืออุทธรณ์เมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๔๗ ในกรณีนี้แม้ว่ากรมที่ดินจะมีได้เก็บซองหนังสือ อุทธรณ์ไว้ ทำให้ไม่มีหลักฐานยืนยันวันที่ที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางประทับตราวันที่ของหนังสือ แต่เมื่อพิจารณา ถึงภูมิฐานะของผู้ยื่นอุทธรณ์ที่อยู่จังหวัดชัยภูมิ ประกอบกับระยะเวลาตามปกติที่ใช้ในการจัดส่งหนังสือทาง ไปรษณีย์จากจังหวัดชัยภูมิมายังกรมที่ดินซึ่งตั้งอยู่ที่จังหวัดนนทบุรีและการปฏิบัติงานสารบรรณแล้ว กรณีมีเหตุ อันควรเชื่อได้ว่า นางอรชรฯ ได้ส่งหนังสืออุทธรณ์ทางไปรษณีย์ก่อนหรืออย่างช้าที่สุดภายในวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๔๗ ดังนั้น การยื่นอุทธรณ์ดังกล่าวจึงได้กระทำภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๔ แห่ง พระราชบัญญัติวิธีการปฏิบัติราชการทางปกครองฯ

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ
(คุณพรทิพย์ จาละ)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
มิถุนายน ๒๕๔๘

(สำเนา)

คำสั่งอธิบดีกรมที่ดิน

ที่ ๑๕๕๓/๒๕๕๘

เรื่อง มอบหมายให้รองอธิบดีมีอำนาจหน้าที่พิจารณาและมีคำสั่ง
ตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน แทนอธิบดีกรมที่ดิน

ตามคำสั่งอธิบดีกรมที่ดิน ที่ ๓๐๕๒/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ เรื่อง
มอบหมายให้รองอธิบดีมีอำนาจหน้าที่พิจารณาและมีคำสั่งตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินแทนอธิบดี
กรมที่ดิน โดยมีคำสั่งมอบหมายให้รองอธิบดีมีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาและมีคำสั่งเพิกถอนหรือแก้ไขโฉนด
ที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ และเพิกถอนหรือแก้ไขการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับ
อสังหาริมทรัพย์ หรือจดทะเบียนเอกสารรายการจดทะเบียนอสังหาริมทรัพย์ที่คลาดเคลื่อนหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย
ตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย
ที่ดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๗ นั้น

โดยที่กระทรวงมหาดไทยได้มีคำสั่ง ที่ ๓๒๕/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๘ เรื่อง
แต่งตั้งข้าราชการ โดยแต่งตั้งให้ นายประทีป เจริญพร ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านนโยบายและแผน (งานที่ดิน)
(เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๕ ชช) กรมที่ดิน เป็นรองอธิบดี (นักบริหาร ๕) กรมที่ดิน ฉะนั้น อาศัย
อำนาจตามความในมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
ประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๗ จึงให้ยกเลิกคำสั่งอธิบดีกรมที่ดินดังกล่าว และมอบหมายให้รอง
อธิบดีมีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาและมีคำสั่งเกี่ยวกับกรณีที่ได้ออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำ
ประโยชน์ หรือได้จดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ หรือจดทะเบียนเอกสารรายการจดทะเบียน
อสังหาริมทรัพย์ไปโดยคลาดเคลื่อนหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย ตามนัยมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน
แทนอธิบดีกรมที่ดิน ดังต่อไปนี้

- ที่ ๑๕ ถึง ๑๕
๑. ว่าที่ร้อยตรีชนันท์ชัย วิจักขณะ รองอธิบดี มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในพื้นที่เขตตรวจราชการ
- ที่ ๑๐ ถึง ๑๔
๒. นายวิชัย ไพรสงบ รองอธิบดี มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในพื้นที่เขตตรวจราชการ
- ที่ ๔ ถึง ๕
๓. นายสมศักดิ์ สลิลศิริ รองอธิบดี มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในพื้นที่เขตตรวจราชการ
- ที่ดิน ๑ ถึง ๓
๔. นายประทีป เจริญพร รองอธิบดี มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในพื้นที่เขตตรวจราชการ
- ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๘

(ลงชื่อ) บัญญัติ จันทน์เสนะ
(นายบัญญัติ จันทน์เสนะ)
อธิบดีกรมที่ดิน

(สำเนา)

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๕๑๖.๔/ว ๓๔๒๕๓

กรมที่ดิน

ถนนพระพิพิธ กทม.๑๐๒๐๐

๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๘

เรื่อง การดำเนินการตามประมวลกฎหมายที่ดิน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

- อ้างถึง ๑. บันทึกข้อตกลงระหว่างกรมที่ดินและกรมป่าไม้ว่าด้วยการตรวจพิสูจน์เพื่อออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ซึ่งเกี่ยวกับเขตป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๓๔
๒. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๖๑๕/ว ๓๖๐ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕
๓. หนังสือกรมที่ดิน ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๖.๒/ว ๑๒๒๔๔ ลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๔๖
๔. หนังสือกรมที่ดิน ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๖.๔/ว ๑๕๓๓๖ ลงวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๔๖
๕. หนังสือกรมที่ดิน ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๖.๔/ว ๐๘๕๔๐ ลงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๔๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกรมป่าไม้ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๑๒.๓/๑๒๓๒๓ ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๔๘

๒. รายชื่อส่วนราชการที่เกี่ยวข้องและพื้นที่รับผิดชอบ

ตามที่กรมที่ดินได้มีการวางแผนปฏิบัติงานในเรื่องเกี่ยวกับพื้นที่ป่าไม้ที่อยู่ในความดูแล และรับผิดชอบของส่วนราชการต่าง ๆ ภายหลังจากพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ และพระราชกฤษฎีกาที่ออกสืบเนื่องจากพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวมีผลบังคับใช้ โดยวางแผนทางให้ดำเนินการตามนโยบายหนังสือที่อ้างถึง ๓-๕ นั้น

บัดนี้ ปรากฏว่าจากการประสานงานไปยังกรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ขณะนี้ได้ข้อยุติซึ่งสามารถกำหนดแนวทางการดำเนินการร่วมกันได้ชัดเจนทุกกรณีแล้ว ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานของกรมที่ดินในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานป่าไม้ดังกล่าวข้างต้น มีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการในปัจจุบัน จึงวางแผนทางให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติ ดังนี้

๑. ยกเลิกแนวทางปฏิบัติตามนโยบายหนังสือกรมที่ดินดังนี้ คือ

(๑) หนังสือกรมที่ดิน ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๖.๒/ว ๑๒๒๔๔ ลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๔๖

เฉพาะตามความในข้อ ๒.

(๒) หนังสือกรมที่ดินด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๖.๔/ว ๑๕๓๓๖ ลงวันที่ ๑๓ มิถุนายน

๒๕๔๖

(๓) หนังสือกรมที่ดิน ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๖.๔/ว ๐๘๕๔๐ ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๔๘

๒. การดำเนินการตามประมวลกฎหมายที่ดินที่เกี่ยวข้องกับกรมป่าไม้ให้ดำเนินการดังนี้

(๒.๑) พื้นที่เขตป่าไม้ที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมป่าไม้ให้หมายถึง เขตป่าสงวนแห่งชาติ เขตป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี เขตวนอุทยาน รวมทั้งเขตป่าชายเลนตามมติคณะรัฐมนตรีเฉพาะพื้นที่ที่ไม่อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า โดย

(๑) การขีดเขตและรับรองแนวเขตป่าไม้ (ยกเว้นป่าไม้ถาวร) ลงในระวาง ให้ข้าราชการ ตั้งแต่ระดับ ๕ ขึ้นไป ในสังกัดศูนย์ปฏิบัติการที่ดินป่าไม้ ๒๑ ศูนย์เป็นผู้ดำเนินการ

(๒) การระวางชี้และลงชื่อรับรองแนวเขตป่าไม้ ให้ดำเนินการดังนี้

กรณีเดินสำรวจ เมื่อกรมที่ดิน ได้แจ้งแผนการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินแล้ว ก่อนทำการเดินสำรวจบริเวณที่ใกล้เคียงกับเขตป่าไม้ให้เจ้าหน้าที่ที่ดินประสานงานกับศูนย์ปฏิบัติการที่ดินป่าไม้ และกลุ่มปฏิบัติการกิจในราชการบริหารส่วนภูมิภาค (ด้านป่าไม้) สังกัดสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดท้องที่ สำหรับที่ดินที่มีแนวเขตติดต่อกับเขตป่าไม้ (ยกเว้นป่าไม้ถาวร) กรมป่าไม้มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ศูนย์ปฏิบัติการที่ดินป่าไม้ และเจ้าหน้าที่กลุ่มปฏิบัติการกิจในราชการบริหารส่วนภูมิภาค (ด้านป่าไม้) สังกัดสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดท้องที่ ซึ่งเป็นข้าราชการตั้งแต่ระดับ ๕ ขึ้นไป เป็นผู้ระวางชี้และลงชื่อรับรองแนวเขต เมื่อดำเนินการแล้วให้เจ้าหน้าที่ที่ดินสำเนาระวางดังกล่าวพร้อมลงรายละเอียดชื่อเจ้าของที่ดินและเนื้อที่มอบให้เจ้าหน้าที่ป่าไม้เป็นหลักฐาน (ตามบันทึกที่อ้างถึง ๑. ข้อ ๖.๓)

กรณีการออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินเฉพาะราย สอบเขต ตรวจสอบเนื้อที่ แบ่งแยก และรวมหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน ซึ่งมีแนวเขตติดต่อกับเขตป่าไม้ กรมป่าไม้มอบหมายดังนี้

โฉนดที่ดิน ให้หัวหน้ากลุ่มปฏิบัติการกิจในราชการบริหารส่วนภูมิภาค (ด้านป่าไม้) สังกัดสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดท้องที่ หรือผู้ที่หัวหน้ากลุ่มปฏิบัติการกิจมอบหมาย ซึ่งเป็นข้าราชการตั้งแต่ระดับ ๕ ขึ้นไป ออกไประวางชี้และลงชื่อรับรองแนวเขตป่าไม้ (ตามบันทึกที่อ้างถึง ๑. ข้อ ๖.๔)

หนังสือรับรองการทำประโยชน์ ให้หัวหน้าหน่วยบริการป่าไม้อำเภอท้องที่ หรือผู้ที่หัวหน้าหน่วยบริการ ๑ มอบหมาย สำหรับท้องที่ที่ไม่มีหน่วยบริการป่าไม้อำเภอ ให้ผู้ที่หัวหน้ากลุ่มปฏิบัติการกิจในราชการบริหารส่วนภูมิภาค (ด้านป่าไม้) สังกัดสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดท้องที่ มอบหมาย ออกไประวางชี้และลงชื่อรับรองแนวเขตป่าไม้ ซึ่งผู้ที่ได้รับมอบหมายต้องเป็นข้าราชการตั้งแต่ระดับ ๕ ขึ้นไป (ตามบันทึกที่อ้างถึง ๑. ข้อ ๖.๕)

๒.๒ การแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจพิสูจน์ที่ดินตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๓๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ ข้อ ๑๐ (๓) ให้แต่งตั้งหัวหน้า

หน่วยบริการป่าไม้อำเภอท้องที่ สำหรับท้องที่ที่ไม่มีหน่วยงานบริการป่าไม้อำเภอให้ผู้หัวหน้ากลุ่มปฏิบัติการกิจ
ในราชการบริหารส่วนภูมิภาค(ด้านป่าไม้) สังกัดสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดท้องที่ ซึ่ง
เป็นข้าราชการตั้งแต่ระดับ ๕ ขึ้นไปเป็นคณะกรรมการในส่วนของกรมป่าไม้ โดยเป็นอำนาจของผู้ว่าราชการ
จังหวัดในการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตำแหน่งดังกล่าวเป็นกรรมการร่วมด้วยในฐานะกรรมการอื่นตามที่
เห็นสมควร

๒.๓ ในพื้นที่ป่าชายเลนตามมติคณะรัฐมนตรีเฉพาะพื้นที่ที่ไม่อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติ
เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า ให้ดำเนินการดังนี้

(๑) การแต่งตั้งคณะกรรมการป้องกันและหยุดยั้งการบุกรุกที่ดินในเขตป่าชายเลนตาม
หนังสือกระทรวงมหาดไทยที่อ้างถึง ๒. ให้แต่งตั้งหัวหน้ากลุ่มปฏิบัติการกิจในราชการบริหารส่วนภูมิภาค (ด้าน
ป่าไม้) สังกัดสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดท้องที่ เป็นคณะกรรมการในส่วนของกรมป่าไม้

(๒) การระวางชี้และลงชื่อรับรองแนวเขตป่าชายเลน ให้ดำเนินการเช่นเดียวกับ ข้อ ๒.๑

(๒) แล้วแต่กรณี โดยดำเนินการร่วมกับเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

๒.๔ การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามความในมาตรา ๖๑ ในกรณีที่ดินมีอาณาเขต
ติดต่อกับเกี่ยว หรืออยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ หรืออยู่ในเขตที่ได้จำแนกให้เป็นเขตป่าไม้ถาวรตามมติ
คณะรัฐมนตรี รวมทั้งพื้นที่ในเขตป่าชายเลนตามมติคณะรัฐมนตรีที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรมป่าไม้ ให้แต่งตั้ง
หัวหน้ากลุ่มปฏิบัติการกิจในราชการบริหารส่วนภูมิภาค (ด้านป่าไม้) สังกัดสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมจังหวัดท้องที่ หรือผู้ที่หัวหน้ากลุ่มปฏิบัติการกิจฯ มอบหมาย ซึ่งเป็นข้าราชการระดับ ๗ ขึ้นไป เป็น
คณะกรรมการสอบสวนในส่วนของกรมป่าไม้

๓. การดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ในพื้นที่ที่มีอาณาเขต
ติดต่อกับเกี่ยว หรืออยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า ดำเนินการดังนี้

๓.๑ การเดินสำรวจ และการรังวัดทำแผนที่เพื่อออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินเฉพาะราย
สอบเขต ตรวจสอบเนื้อที่ แบ่งแยก และรวมหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน กรณีแปลงที่ดินมีแนวเขตติดต่อกับแนว
เขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่าให้หัวหน้าอุทยานแห่งชาติ หัวหน้าเขตรักษา
พันธุ์สัตว์ป่า หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งดังกล่าว ซึ่งเป็นข้าราชการตั้งแต่ระดับ ๕
ขึ้นไป เป็นผู้ระวางชี้และลงชื่อรับรองแนวเขต

๓.๒ การแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจพิสูจน์ที่ดินตามกฎหมายฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๓๙) ฯ
กรณีแปลงที่ดินมีอาณาเขตติดต่อกับเกี่ยว หรืออยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า
ให้แต่งตั้งหัวหน้าอุทยานแห่งชาติ หัวหน้าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรือหัวหน้าเขตห้ามล่าสัตว์ป่า แล้วแต่กรณีเป็น
คณะกรรมการ โดยเป็นอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดในการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตำแหน่งดังกล่าวเป็น
กรรมการร่วมด้วยในฐานะกรรมการอื่นตามที่เห็นสมควร

๓.๓ ในพื้นที่ป่าชายเลนตามมติคณะรัฐมนตรีเฉพาะบริเวณที่มีการกำหนดให้เป็นเขตอุทยาน
แห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า ให้แต่งตั้งผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๒ – ๖
หรือผู้ที่ผู้อำนวยการสำนักฯ มอบหมาย เป็นคณะกรรมการป้องกันและหยุดยั้งการบุกรุกที่ดินในเขตป่าชายเลน
สำหรับกรณีเรื่องการระวางชี้และลงชื่อรับรองแนวเขตให้ผู้ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารพื้นที่อนุรักษ์ ที่ ๒ – ๖
หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้ระวางชี้และรับรองแนวเขตด้วย

๔. การดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรณีป่าชายเลนตามมติ
คณะรัฐมนตรี ให้แต่งตั้งผู้อำนวยการส่วนบริหารจัดการทรัพยากรป่าชายเลนในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบหรือผู้ที่
ผู้อำนวยการส่วนบริหารฯ มอบหมาย ร่วมเป็นคณะกรรมการป้องกันและหยุดยั้งการบุกรุกที่ดินในเขตป่าชายเลน

อนึ่ง ในการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการตามประมวลกฎหมายที่ดินดังกล่าวข้างต้นก่อนมี
คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ ขอให้ประสานงานไปยังส่วนราชการที่เกี่ยวข้องตามรายละเอียดที่ส่งมาพร้อมนี้ เพื่อ
ระบุชื่อ ตำแหน่ง สังกัด ของกรรมการในคำสั่ง สำหรับหน่วยบริการป่าไม้อำเภอ และกลุ่มปฏิบัติการกิจใน
ราชการบริหารส่วนภูมิภาค ให้ประสานงานไปยังหัวหน้ากลุ่มปฏิบัติการกิจในราชการบริหารส่วนภูมิภาค สังกัด
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดท้องถิ่น และหากเกิดปัญหาข้อขัดข้องไม่สามารถดำเนินการได้
ในกรณีใดขอได้แจ้งให้กรมที่ดินทราบด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) **พีรพล ไตรทศาวีทย์**

(นายพีรพล ไตรทศาวีทย์)

ผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์ รักษาการแทน

อธิบดีกรมที่ดิน

สำนักมาตรฐานการออกหนังสือสำคัญ

โทร. ๐ ๒๕๐๓ ๓๓๕๕

โทรสาร ๐ ๒๕๐๓-๓๓๕๔

(สำเนา)

คำสั่งอธิบดีกรมที่ดิน

ที่ ๒๐๕๔/๒๕๔๘

เรื่อง มอบหมายให้รองอธิบดีมีอำนาจหน้าที่พิจารณาและมีคำสั่ง
ตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน แทนอธิบดีกรมที่ดิน

ตามคำสั่งอธิบดีกรมที่ดิน ที่ ๑๕๕๓/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๔๘ เรื่อง มอบหมายให้รองอธิบดีมีอำนาจหน้าที่พิจารณาและมีคำสั่งตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินแทนอธิบดีกรมที่ดิน ได้มอบหมายให้รองอธิบดีมีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาและมีคำสั่งเกี่ยวกับกรณีที่ได้ออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ หรือได้จดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ หรือจดทะเบียนอสังหาริมทรัพย์ไปโดยคลาดเคลื่อนหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย ตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๓ นั้น

โดยที่อธิบดีกรมที่ดินเห็นเป็นการสมควรมอบหมายให้รองอธิบดีมีอำนาจหน้าที่พิจารณาและมีคำสั่งตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน แทนอธิบดีกรมที่ดิน ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๓ จึงให้แก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งอธิบดีกรมที่ดิน ที่ ๑๕๕๓/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๔๘ โดยมอบหมายให้ ว่าที่ร้อยตรีจันทชัย วิจักขณะ รองอธิบดี มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในการพิจารณาและมีคำสั่งเกี่ยวกับกรณีที่ได้ออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ หรือได้จดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ หรือจดทะเบียนอสังหาริมทรัพย์ไปโดยคลาดเคลื่อนหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย ตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน แทนอธิบดีกรมที่ดิน ในพื้นที่กรุงเทพมหานครเป็นการเพิ่มเติม

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๘

(ลงชื่อ) บัญญัติ จันทน์เสนะ

(นายบัญญัติ จันทน์เสนะ)

อธิบดีกรมที่ดิน

(สำเนา)

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๑๖๑๒.๓/ว ๑๒๓๒๓

กรมป่าไม้

๖๑ ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร

กทม. ๑๐๕๐๐

๑๓ ตุลาคม ๒๕๔๘

เรื่อง การดำเนินการตามประมวลกฎหมายที่ดิน

เรียน อธิบดีกรมที่ดิน

- อ้างถึง ๑. หนังสือกรมที่ดิน ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๖.๔/๓๐๑๔๖ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๔๗
๒. หนังสือกรมที่ดิน ด่วนที่สุด ที่ มท ๑๖๑๐/๑๑๒๓๑ ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๗
๓. หนังสือกรมที่ดิน ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๖.๔/ว ๑๓๕๕๖ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๔๘

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๑/๐๑๔๒
ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘
๒. สำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๑๐/๒๐๕๖ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘
๓. สำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๑๒.๓/๑๒๒๔ ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๔๘

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ กรมที่ดินขอให้กรมป่าไม้ พิจารณาประเด็นการแต่งตั้งคณะกรรมการตามประมวลกฎหมายที่ดิน การมอบหมายผู้แทนดำเนินการในเรื่องการรังวัดชี้และลงชื่อรับรองแนวเขตที่ดินที่ติดต่อกับแนวเขตป่าสงวนแห่งชาติ หรือเขตป่าที่ได้จำแนกเป็นเขตป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี และขอให้พิจารณาตรวจสอบว่าปัจจุบันอำนาจหน้าที่ในการดูแลรักษา การระวางชี้และลงชื่อรับรองแนวเขตป่าชายเลนตลอดจนการพิจารณาเพื่อออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินในพื้นที่ป่าชายเลน อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรมป่าไม้หรือไม่ ซึ่งตามหนังสือที่อ้างถึง ๒ กรมป่าไม้ได้แจ้งผลการพิจารณาเกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะกรรมการตามประมวลกฎหมายที่ดิน (ยกเว้นในพื้นที่ป่าชายเลน) ให้กรมที่ดินทราบและพิจารณาแล้วและตามหนังสือที่อ้างถึง ๓ กรมที่ดิน ได้แจ้งผลการพิจารณาประเด็นที่กรมป่าไม้เสนอขอให้แก้ไขและปรับปรุงและขอให้กรมป่าไม้พิจารณาประเด็นการจัดตั้งกลุ่มภารกิจที่รับผิดชอบการปฏิบัติงานในลักษณะเดียวกับสำนักงานป่าไม้เขตหรือสำนักงาน ป่าไม้จังหวัด (เดิม) นั้น

กรมป่าไม้ ได้พิจารณาแล้วขอเรียนว่า สืบเนื่องจากการแบ่งส่วนราชการใหม่กรมป่าไม้ได้จัดตั้งกลุ่มปฏิบัติการกิจในราชการบริหารส่วนภูมิภาค (ด้านป่าไม้) เพื่อปฏิบัติงานประจำสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด ในภารกิจที่เกี่ยวข้องกับป่าไม้ในท้องที่จังหวัดและอำเภอ ตาม

อำนาจหน้าที่ของสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด และเป็นกลุ่มราชการบริหารส่วนกลาง สังกัดกรมป่าไม้ และได้มีการกำหนดหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับที่ดินป่าไม้ คือ สำนักจัดการและควบคุมป่าไม้ โดยมี ส่วนจัดการที่ดินป่าไม้ ซึ่งมี ศูนย์ปฏิบัติการที่ดินป่าไม้ ๒๑ ศูนย์ ในสังกัด รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ รับผิดชอบดำเนินการในพื้นที่ให้เป็นไปตามนโยบาย กฎหมายเกี่ยวกับการป่าไม้ รวมทั้งกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องและเพื่อความชัดเจนในอำนาจหน้าที่ กรมป่าไม้ได้หารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของกรมป่าไม้ และได้รับแจ้งผลการพิจารณาข้อหารือสรุปได้ว่า กรมป่าไม้มีภารกิจและอำนาจหน้าที่ในเขตพื้นที่ป่าตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ หรือพื้นที่ตามกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ มีผลบังคับใช้นับแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๖ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ และกรมป่าไม้ได้แจ้งเวียนให้จังหวัดทราบ และถือเป็นแนวทางปฏิบัติตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ ดังนี้

๑. การดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับ “เขตป่าไม้” ตามบันทึกข้อตกลง ระหว่างกรมที่ดินและกรมป่าไม้ ว่าด้วยการตรวจพิสูจน์เพื่อออกโฉนดที่ดิน หรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ซึ่งเกี่ยวกับเขตป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๓๔ ที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรมป่าไม้ คือ เขตป่าสงวนแห่งชาติ เขตป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี เขตวนอุทยาน รวมทั้งเขตป่าชายเลนตามมติคณะรัฐมนตรีที่อยู่ในพื้นที่ “ป่า” ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ที่อยู่ในพื้นที่ “ป่า” ตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๓ หรือที่อยู่ในพื้นที่ป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี กรมป่าไม้ได้พิจารณาแล้ว เห็นควรดำเนินการ ดังนี้

๑.๑ การขีดเขตและรับรองแนวเขตป่าไม้ (ยกเว้นป่าไม้ถาวร) ในระหว่าง กรมป่าไม้มอบหมายให้ส่วนจัดการที่ดินป่าไม้ ซึ่งมีศูนย์ปฏิบัติการที่ดินป่าไม้ ๒๑ ศูนย์ ในสังกัด สั่งการข้าราชการตั้งแต่ระดับ ๕ ขึ้นไป ดำเนินการ

๑.๒ การระวางชี้แนว “เขตป่าไม้” เกี่ยวกับการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ให้ดำเนินการดังนี้

๑.๒.๑ เมื่อกรมป่าไม้รับแผนดำเนินการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์แล้ว กรมป่าไม้จะแจ้งแผนการเดินสำรวจดังกล่าวให้ศูนย์ปฏิบัติการที่ดินป่าไม้ และกลุ่มปฏิบัติการกิจในราชการบริหารส่วนภูมิภาค (ด้านป่าไม้) จังหวัดท้องที่ทราบ ให้ฝ่ายที่ดินประสานงานกับศูนย์ปฏิบัติการที่ดินป่าไม้ และกลุ่มปฏิบัติการกิจในราชการบริหารส่วนภูมิภาค (ด้านป่าไม้) จังหวัดท้องที่ก่อนที่จะทำการเดินสำรวจบริเวณที่ใกล้เคียงกับเขตป่าไม้ เพื่อดำเนินการตามข้อตกลงฉบับนี้ต่อไป (ตามบันทึกข้อตกลงฯ ข้อ ๖.๒)

๑.๒.๒ การเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ที่มีแนวเขตติดต่อกับเขตป่าไม้ (ยกเว้นป่าไม้ถาวร) ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของกรมป่าไม้ กรมป่าไม้มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ศูนย์ปฏิบัติการที่ดินป่าไม้ และเจ้าหน้าที่กลุ่มปฏิบัติการกิจในราชการบริหารส่วนภูมิภาค (ด้านป่าไม้)

จังหวัดท้องที่ที่เป็นข้าราชการตั้งแต่ระดับ ๕ ขึ้นไป ออกไปประวัชชีและลงชื่อรับรองแนวเขตป่าไม้ (ยกเว้นเขตป่าไม้ถาวร) แทน เมื่อได้ลงชื่อรับรองแนวเขตแล้ว ให้เจ้าหน้าที่ที่ดินสำเนาระวางดังกล่าวพร้อมทั้งลงรายละเอียดชื่อเจ้าของที่ดินและจำนวนเนื้อที่มอบให้เจ้าหน้าที่ป่าไม้ไว้เป็นหลักฐาน (ตามบันทึกข้อตกลงฯ ข้อ ๖.๓)

๑.๒.๓ การรังวัดทำแผนที่เพื่อออกโฉนดที่ดินเฉพาะราย สอบเขต แบ่งแยกและรวมโฉนดที่ดิน ซึ่งมีแนวเขตติดต่อกับเขตป่าไม้ กรมป่าไม้มอบหมายให้หัวหน้ากลุ่มปฏิบัติการกิจในราชการบริหารส่วนภูมิภาค (ด้านป่าไม้) จังหวัดท้องที่ หรือผู้ที่หัวหน้ากลุ่มปฏิบัติการกิจในราชการบริหารส่วนภูมิภาค (ด้านป่าไม้) จังหวัดท้องที่มอบหมาย (ผู้ที่ได้รับมอบหมายจะต้องเป็นข้าราชการตั้งแต่ระดับ ๕ ขึ้นไป) ออกไปประวัชชีและลงชื่อรับรองแนวเขตป่าไม้แทน (ตามบันทึกข้อตกลงฯ ข้อ ๖.๔)

๑.๒.๔ การตรวจพิสูจน์ที่ดินเพื่อออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์เฉพาะรายตรวจสอบเนื้อที่แบ่งแยก และรวมหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ซึ่งมีแนวเขตติดต่อกับเขตป่าไม้อบรมป่าไม้มอบหมายให้หัวหน้าหน่วยบริการป่าไม้อำเภอท้องที่ หรือผู้ที่หัวหน้าหน่วยบริการป่าไม้อำเภอท้องที่มอบหมายหรือผู้ที่หัวหน้ากลุ่มปฏิบัติการกิจในราชการบริหารส่วนภูมิภาค (ด้านป่าไม้) จังหวัดท้องที่มอบหมายสำหรับท้องที่ที่ไม่มีหน่วยบริการป่าไม้อำเภอ (ผู้ที่ได้รับมอบหมายจะต้องเป็นข้าราชการตั้งแต่ระดับ ๕ ขึ้นไป) ออกไปประวัชชีและลงชื่อรับรองแนวเขตป่าไม้แทน (ตามบันทึกข้อตกลงฯ ข้อ ๖.๕)

๒. การแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจพิสูจน์ที่ดิน ตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ ถ้าสามารถดำเนินการได้ตามกฎกระทรวงฉบับนี้กรมป่าไม้มอบหมายให้หัวหน้าหน่วยบริการป่าไม้อำเภอท้องที่ หรือผู้ที่หัวหน้ากลุ่มปฏิบัติการกิจในราชการบริหารส่วนภูมิภาค (ด้านป่าไม้) จังหวัดท้องที่มอบหมาย สำหรับท้องที่ที่ไม่มีหัวหน้าหน่วยบริการป่าไม้อำเภอ (ผู้ที่ได้รับมอบหมายจะต้องเป็นข้าราชการตั้งแต่ระดับ ๕ ขึ้นไป) เป็นคณะกรรมการในส่วนของกรมป่าไม้

๓. การระวัชชีและรับรองแนวเขตป่าชายเลน ในส่วนที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรมป่าไม้ให้นำข้อ ๑ และ ๒ มาใช้แล้วแต่กรณีโดยร่วมกับเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ดำเนินการ

๔. การแต่งตั้งคณะกรรมการป้องกันและหยุดยั้งการบุกรุกที่ดินในเขตป่าชายเลน ในส่วนที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรมป่าไม้ คือ ป่าชายเลนตามมติคณะรัฐมนตรี (ที่อยู่ในพื้นที่ “ป่า” ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ที่อยู่ในพื้นที่ “ป่า” ตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ หรือที่อยู่ในพื้นที่ป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี) กรมป่าไม้มอบหมายให้หัวหน้ากลุ่มปฏิบัติการกิจในราชการบริหารส่วนภูมิภาค (ด้านป่าไม้) จังหวัดท้องที่เป็นคณะกรรมการในส่วนของกรมป่าไม้

๕. กรมป่าไม้ขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงหนังสือที่อ้างถึง ๒, ข้อ ๑ ดังนี้

“๑. ในการดำเนินการเพิกถอนหรือแก้ไขหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินที่ออกไปโดยคลาดเคลื่อนหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย กรณีที่ดินที่มีอาณาเขตติดต่อกับเกี่ยว หรืออยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ หรืออยู่ในเขตที่ได้จำแนกให้เป็นเขตป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี และพื้นที่ในเขตป่าชายเลน ตามมติคณะรัฐมนตรีที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรมป่าไม้ กรมป่าไม้มอบหมายให้หัวหน้ากลุ่มปฏิบัติการกิจในราชการบริหารส่วนภูมิภาค (ด้านป่าไม้) จังหวัดท้องที่ หรือผู้ที่หัวหน้ากลุ่มปฏิบัติการกิจในราชการบริหารส่วนภูมิภาค (ด้านป่าไม้) จังหวัดท้องที่มอบหมาย (ซึ่งเป็นข้าราชการระดับ ๗ ขึ้นไป) เป็นกรรมการการสอบสวน การสอบสวนการแจ้งผู้มีส่วนได้เสียเพื่อให้โอกาสเพื่อให้โอกาสคัดค้าน การพิจารณาเพิกถอนหรือแก้ไขการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ การจดทะเบียนสิทธิ และนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ หรือการจดทะเบียนเอกสารรายการจดทะเบียน อสังหาริมทรัพย์โดยคลาดเคลื่อนหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๔๔ ตั้งแต่นั้นเป็นต้นไป”

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) **ฉัตรชัย รัตโนภาส**

(นายฉัตรชัย รัตโนภาส)

อธิบดีกรมป่าไม้

สำนักจัดการและควบคุมป่าไม้

โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๔๒๕๒ - ๓ ต่อ ๓๔๔

โทรสาร ๐ ๒๕๓๕ ๓๕๘๓

รายชื่อสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ และพื้นที่ในความรับผิดชอบ

รายชื่อ	พื้นที่จังหวัดในความรับผิดชอบ	ที่อยู่
๑. สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ - สาขาสระบุรี	ปราจีนบุรี สระแก้ว นครนายก สระบุรี ลพบุรี สิงห์บุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา ชัยนาท อ่างทอง สระบุรี สระบุรี ลพบุรี สิงห์บุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา ชัยนาท อ่างทอง	ถ.หน้าเมือง ต.หน้าเมือง อ.เมือง จ.ปราจีนบุรี ๒๕๐๐๐
๒. สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๒	ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด ฉะเชิงเทรา สมุทรปราการ กรุงเทพมหานคร นนทบุรี	๑๖ ถ.สุขุมวิท อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี ๒๐๑๑๐
๓. สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๓ - สาขาเพชรบุรี	ราชบุรี นครปฐม สุพรรณบุรี สมุทรสาคร กาญจนบุรี สมุทรสงคราม เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์	ถ. ค่ายหลวง อ.บ้านโป่ง จ.ราชบุรี ๗๐๑๑๐
๔. สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๔	สุราษฎร์ธานี ชุมพร ระนอง	ถ.สุราษฎร์ — นครศรีธรรมราช อ.เมือง จ. สุราษฎร์ธานี ๘๔๐๐๐
๕. สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๕	นครศรีธรรมราช กระบี่ พังงา ภูเก็ต ตรัง สตูล	ถ.พระเงิน อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
๖. สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๖ - สาขาปัตตานี	สงขลา พัทลุง ปัตตานี ยะลา นราธิวาส ปัตตานี ยะลา นราธิวาส	ถ.รามวิถี อ.เมือง จ.สงขลา ๙๐๐๐๐ ๓๓ ถ.นรินทรราช อ.เมือง จ.ปัตตานี ๙๔๐๐๐
๗. สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๗	นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์	ถ.จอมสุรางค์ยาตร์ อ.เมือง จ.นครราชสีมา ๓๐๐๐๐
๘. สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๘	ขอนแก่น มหาสารคาม ร้อยเอ็ด กาฬสินธุ์ เลย	ถ.หน้าศูนย์ราชการ อ.เมือง จ.ขอนแก่น ๔๐๐๐๐
๙. สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๙	อุบลราชธานี อำนาจเจริญ ศรีสะเกษ สุรินทร์ ยโสธร มุกดาหาร	ถ.แจ้งสนิท อ.เมือง จ.อุบลราชธานี ๓๔๐๐๐
๑๐. สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๐	อุดรธานี หนองบัวลำภู หนองคาย สกลนคร นครพนม	๔๖ ถ.ศรีสุข อ.เมือง จ.อุดรธานี ๔๑๐๐๐
๑๑. สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๑	พิษณุโลก เพชรบูรณ์ อุตรดิตถ์	ถ.วังจันทร์ อ.เมือง จ.พิษณุโลก ๖๕๐๐๐
๑๒. สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๒	นครสวรรค์ กำแพงเพชร อุทัยธานี พิจิตร	ถ.โกสีย์ใต้ อ.เมือง จ.นครสวรรค์ ๖๐๐๐๐
๑๓. สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๓	ลำปาง แพร่ น่าน ลำปาง	๑๔๐ ถ.ยันตรกิจโกศล อ.เมือง จ.แพร่ ๕๔๐๐๐ ๑๐๕ ถ.ป่าไม้ ต.เวียงเหนือ อ.เมือง จ.ลำปาง ๕๒๐๐๐
๑๔. สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๔	ตาก สุโขทัย	ต.ป่ามะม่วง อ.เมือง ตาก ๖๓๐๐๐
๑๕. สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕	เชียงราย พะเยา	ถ.สิงห์โคก อ.เมือง จ.เชียงราย ๕๓๐๐๐
๑๖. สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๖ - สาขาแม่สะเรียง	เชียงใหม่ ลำพูน แม่ฮ่องสอน แม่ฮ่องสอน	๑๕๓ ถ.เจริญประเทศ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ ๕๐๐๐๐ ๓๒๘ ถ.แม่สะเรียง อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน ๕๘๑๑๐

รายชื่อศูนย์ปฏิบัติการที่ดินป่าไม้และพื้นที่ในความรับผิดชอบ

รายชื่อ	พื้นที่จังหวัดในความรับผิดชอบ	ที่อยู่
๑. ศูนย์ปฏิบัติการที่ดินป่าไม้ (สระบุรี)	นนทบุรี สระบุรี ลพบุรี สิงห์บุรี สมุทรปราการ ปทุมธานี อ่างทอง พระนครศรีอยุธยา ชัยนาท	ถ.พหลโยธิน ต.หน้าพระลาน อ.เมือง จ.สระบุรี ๑๘๒๔๐
๒. ศูนย์ปฏิบัติการที่ดินป่าไม้ (ศรีราชา)	ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด	๑๖ ถ.สุขุมวิท อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี ๒๐๑๑๐
๓. ศูนย์ปฏิบัติการที่ดินป่าไม้ (ปราจีนบุรี)	ปราจีนบุรี สระแก้ว ฉะเชิงเทรา นครนายก	ถ.หน้าเมือง ต.หน้าเมือง อ.เมือง จ.ปราจีนบุรี ๒๕๐๐๐
๔. ศูนย์ปฏิบัติการที่ดินป่าไม้ (เพชรบุรี)	เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรสงคราม	ถ.เพชรเกษม ต.ชะอำ อ.ชะอำ จ.เพชรบุรี ๗๖๑๒๐
๕. ศูนย์ปฏิบัติการที่ดินป่าไม้ (บ้านโป่ง)	นครปฐม ราชบุรี สุพรรณบุรี สมุทรสาคร กาญจนบุรี	ถ.ค่ายหลวง อ.บ้านโป่ง จ.ราชบุรี ๗๐๑๑๐
๖. ศูนย์ปฏิบัติการที่ดินป่าไม้ (นครสวรรค์)	นครสวรรค์ กำแพงเพชร อุทัยธานี	ถ.โกสีย์ใต้ อ.เมือง จ.นครสวรรค์ ๖๐๐๐๐
๗. ศูนย์ปฏิบัติการที่ดินป่าไม้ (นครราชสีมา)	นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์	ถ.จอมสุรางค์ยาตร์ อ.เมือง จ.นครราชสีมา ๓๐๐๐๐
๘. ศูนย์ปฏิบัติการที่ดินป่าไม้ (อุบลราชธานี)	อุบลราชธานี อำนาจเจริญ ศรีสะเกษ สุรินทร์ ยโสธร	ถ.แจ้งสนิท อ.เมือง จ.อุบลราชธานี ๓๔๐๐๐
๙. ศูนย์ปฏิบัติการที่ดินป่าไม้ (ขอนแก่น)	ขอนแก่น มหาสารคาม ร้อยเอ็ด กาฬสินธุ์	ถ.หน้าศูนย์ราชการ อ.เมือง ข.ขอนแก่น ๔๐๐๐๐
๑๐. ศูนย์ปฏิบัติการที่ดินป่าไม้ (อุดรธานี)	อุดรธานี หนองบัวลำภู หนองคาย สกลนคร เลย นครพนม มุกดาหาร	๔๖ ถ. ศรีสุข อ.เมือง จ.อุดรธานี ๔๑๐๐๐
๑๑. ศูนย์ปฏิบัติการที่ดินป่าไม้ (พิษณุโลก)	พิษณุโลก พิจิตร เพชรบูรณ์ อุตรดิตถ์	ถ.วังจันทร์ อ.เมือง จ.พิษณุโลก ๖๕๐๐๐
๑๒. ศูนย์ปฏิบัติการที่ดินป่าไม้ (ตาก)	ตาก สุโขทัย	ต.ป่ามะม่วง อ.เมือง จ.ตาก ๖๓๐๐๐
๑๓. ศูนย์ปฏิบัติการที่ดินป่าไม้ (แพร่)	แพร่ น่าน	๑๔๐ ถ.ยันตรกิจโกศล อ.เมือง จ.แพร่ ๕๔๐๐๐
๑๔. ศูนย์ปฏิบัติการที่ดินป่าไม้ (ลำปาง)	ลำปาง	๑๐๕ ถ.ป่าไม้ ต.เวียงเหนือ อ.เมือง จ.ลำปาง ๕๒๐๐๐
๑๕. ศูนย์ปฏิบัติการที่ดินป่าไม้ (เชียงราย)	เชียงราย พะเยา	ถ.สิงห์โคก อ.เมือง จ.เชียงราย ๕๗๐๐๐
๑๖. ศูนย์ปฏิบัติการที่ดินป่าไม้ (เชียงใหม่)	เชียงใหม่ ลำพูน	๑๕๓ ถ.เจริญประเทศ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ ๕๐๐๐๐
๑๗. ศูนย์ปฏิบัติการที่ดินป่าไม้ (แม่สะเรียง)	แม่ฮ่องสอน	๓๒๘ ถ.แม่สะเรียง อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน ๕๘๑๑๐
๑๘. ศูนย์ปฏิบัติการที่ดินป่าไม้ (สุราษฎร์ธานี)	สุราษฎร์ธานี ชุมพร ระนอง	ถ.สุราษฎร์ — นครศรีธรรมราช อ.เมือง จ.สุราษฎร์ธานี ๘๔๐๐๐
๑๙. ศูนย์ปฏิบัติการที่ดินป่าไม้ (นครศรีธรรมราช)	นครศรีธรรมราช กระบี่ พังงา ภูเก็ต	ถ.พระเงิน อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
๒๐. ศูนย์ปฏิบัติการที่ดินป่าไม้ (สงขลา)	สงขลา ตรัง พัทลุง สตูล	ถ.รามวิถี อ.เมือง จ.สงขลา ๙๐๐๐๐
๒๑. ศูนย์ปฏิบัติการที่ดินป่าไม้ (ปัตตานี)	ปัตตานี ยะลา นราธิวาส	๓๓ ถ.นรินทรราช อ.เมือง จ.ปัตตานี ๙๔๐๐๐

ศูนย์ปฏิบัติการที่ดินป่าไม้ สังกัดส่วนจัดการที่ดินป่าไม้ สำนักจัดการและควบคุมป่าไม้ กรมป่าไม้

รายชื่อส่วนราชการในสังกัดกรมทรัพยากรทางทะเลชายฝั่ง

รายชื่อ	พื้นที่จังหวัดในความรับผิดชอบ	สถานที่ตั้ง
๑. ส่วนบริหารจัดการทรัพยากรป่าชายเลนที่ ๑	ชลบุรี ระยอง ตราด จันทบุรี ฉะเชิงเทรา กรุงเทพมหานคร สมุทรปราการ สมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรี	๓๑/๒ ม.๔ พระยาธำมา อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๐๐๐
๒. ส่วนบริหารจัดการทรัพยากรป่าชายเลนที่ ๒	พังงา กระบี่ ภูเก็ต นครศรีธรรมราช	๓๑/๒ ม.๒ ต.กะทิล อ.ตะกั่วทุ่ง จ.พังงา ๘๒๑๓๐
๓. ส่วนบริหารจัดการทรัพยากรป่าชายเลนที่ ๓	ตรัง พัทลุง สตูล สงขลา ปัตตานี นราธิวาส	๑๖ ถ.ป่าไม้ อ.กันตัง จ.ตรัง ๙๒๑๑๐
๔. ส่วนบริหารจัดการทรัพยากรป่าชายเลนที่ ๔	สุราษฎร์ธานี ชุมพร ระนอง ประจวบคีรีขันธ์	๕๔/๓๐-๓๑ ม.๕ ต.บางกุ้ง อ.เมือง จ.สุราษฎร์ธานี ๘๔๐๐๐